

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

COMMISSIE VOOR DE VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

COMMISSION DE LA SANTÉ PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU RENOUVEAU DE LA
SOCIÉTÉ

dinsdag

05-11-2002

14:15 uur

mardi

05-11-2002

14:15 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de lutttes originales</i>
CD&V	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
FN	<i>Front National</i>
MR	<i>Mouvement réformateur</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
cdH	<i>centre démocrate Humaniste</i>
SP.A	<i>Socialistische Partij Anders</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.leChambre.be</i>
<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>	<i>e-mail : publicaties@leChambre.be</i>

INHOUD

- Samengevoegde vragen van 1
 - de heer André Frédéric aan de minister van 1
 Consumentenzaken, Volksgezondheid en
 Leefmilieu over "praktijken als piercing, tatoeage,
 scarificatie en onderhuidse implanting"
 (nr. A169)
 - mevrouw Simonne Leen aan de minister van 1
 Consumentenzaken, Volksgezondheid en
 Leefmilieu over "de kwaliteitslabel voor piercers
 en tatoeëerders" (nr. A224)

Sprekers: **André Frédéric, Simonne Leen, Jef Tavernier**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

- Vraag van mevrouw Trees Pieters aan de 8
 minister van Consumentenzaken,
 Volksgezondheid en Leefmilieu over
 "namaakwapens" (nr. A176)

Sprekers: **Trees Pieters, Jef Tavernier**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

- Vraag van de heer Robert Hondermarcq aan de 10
 minister van Consumentenzaken,
 Volksgezondheid en Leefmilieu over "de
 beroepscommissie inzake de overbrenging en
 de fusie van apotheken" (nr. A181)

Sprekers: **Robert Hondermarcq, Jef Tavernier**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

- Vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de 12
 minister van Consumentenzaken,
 Volksgezondheid en Leefmilieu over "het
 voorschrijven van methadon als
 substitutiebehandeling" (nr. A184)

Sprekers: **Jo Vandeurzen, Jef Tavernier**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu, **Annemie Van de Casteele**

- Vraag van mevrouw Annemie Van de Casteele 15
 aan de minister van Consumentenzaken,
 Volksgezondheid en Leefmilieu over "nieuwe
 PCB-vervuiling" (nr. A166)

Sprekers: **Annemie Van de Casteele, Jef Tavernier**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

- Vraag van de heer Roel Deseyn aan de minister 17
 van Consumentenzaken, Volksgezondheid en
 Leefmilieu over "de MUG-helikopter in West-
 Vlaanderen" (nr. A185)

Sprekers: **Roel Deseyn, Jef Tavernier**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu, **Jef Valkeniers**

- Vraag van de heer Yves Leterme aan de minister 21

SOMMAIRE

- Questions jointes de 1
 - M. André Frédéric au ministre de la Protection 1
 de la consommation, de la Santé publique et de
 l'Environnement sur "les pratiques de piercing,
 de tatouage, de scarification et d'implant"
 (n° A169)
 - Mme Simonne Leen au ministre de la 1
 Protection de la consommation, de la Santé
 publique et de l'Environnement sur "un label de
 qualité pour les piercers et les tatoueurs"
 (n° A224)

Orateurs: **André Frédéric, Simonne Leen, Jef Tavernier**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

- Question de Mme Trees Pieters au ministre de la 8
 Protection de la consommation, de la Santé
 publique et de l'Environnement sur "les armes
 factices" (n° A176)

Orateurs: **Trees Pieters, Jef Tavernier**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

- Question de M. Robert Hondermarcq au ministre 10
 de la Protection de la consommation, de la Santé
 publique et de l'Environnement sur "la
 commission d'appel en matière de transfert et de
 fusion d'officines pharmaceutiques" (n° A181)

Orateurs: **Robert Hondermarcq, Jef Tavernier**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

- Question de M. Jo Vandeurzen au ministre de la 12
 Protection de la consommation, de la Santé
 publique et de l'Environnement sur "la
 prescription de méthadone comme traitement de
 substitution" (n° A184)

Orateurs: **Jo Vandeurzen, Jef Tavernier**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement, **Annemie Van de Casteele**

- Question de Mme Annemie Van de Casteele au 15
 ministre de la Protection de la consommation, de
 la Santé publique et de l'Environnement sur "une
 nouvelle pollution au PCB" (n° A166)

Orateurs: **Annemie Van de Casteele, Jef Tavernier**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

- Question de M. Roel Deseyn au ministre de la 17
 Protection de la consommation, de la Santé
 publique et de l'Environnement sur "l'hélicoptère
 du SMUR en Flandre occidentale" (n° A185)

Orateurs: **Roel Deseyn, Jef Tavernier**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement, **Jef Valkeniers**

- Question de M. Yves Leterme au ministre de la 21

van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de vergoeding voor runderen die uit voorzorg uit de voedselketen worden gehouden" (nr. A187)

Sprekers: **Yves Leterme**, voorzitter van de CD&V-fractie, **Jef Tavernier**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Vraag van de heer Roel Deseyn aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de waarschuwingen voor bepaalde voedingssupplementen" (nr. A212)

Sprekers: **Roel Deseyn**, **Jef Tavernier**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Vraag van de heer Roel Deseyn aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "het voorkomen van risico's van GSM-gebruik" (nr. A213)

Sprekers: **Roel Deseyn**, **Jef Tavernier**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "les indemnités versées aux agriculteurs pour les bovins retirés de la chaîne alimentaire par mesure de précaution" (n° A187)

Orateurs: **Yves Leterme**, président du groupe CD&V, **Jef Tavernier**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Question de M. Roel Deseyn au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "les avertissements relatifs à certains suppléments alimentaires" (n° A212)

Orateurs: **Roel Deseyn**, **Jef Tavernier**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Question de M. Roel Deseyn au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "la prévention des risques liés à l'utilisation d'un GSM" (n° A213)

Orateurs: **Roel Deseyn**, **Jef Tavernier**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

COMMISSIE VOOR DE
VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE
MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

van

DINSDAG 5 NOVEMBER 2002

14:15 uur

COMMISSION DE LA SANTE
PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU
RENOUVEAU DE LA SOCIETE

du

MARDI 5 NOVEMBRE 2002

14:15 heures

La séance est ouverte à 14.27 heures par M. Robert Hondermarcq, président.

De vergadering wordt geopend om 14.27 uur door de heer Robert Hondermarcq, voorzitter.

01 Questions jointes de

- M. André Frédéric au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "les pratiques de piercing, de tatouage, de scarification et d'implant" (n° A169)

- Mme Simonne Leen au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "un label de qualité pour les pierceurs et les tatoueurs" (n° A224)

01 Samengevoegde vragen van

- de heer André Frédéric aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "praktijken als piercing, tatoeage, scarificatie en onderhuidse implanting" (nr. A169)

- mevrouw Simonne Leen aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de kwaliteitslabel voor piercers en tatoeërders" (nr. A224)

01.01 André Frédéric (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, sans vouloir être trop pointu sur le sujet car je sais que vous le connaissez – en tout cas vous m'en avez donné l'impression lors de vos déclarations de la semaine dernière dans la presse –, je rappelle que les pratiques de piercing, de tatouage, de scarification et d'implant de corps étrangers connaissent, on le sait, un développement sans précédent en Belgique comme partout en Europe d'ailleurs. Des boutiques de tatouage deviennent de plus en plus nombreuses dans notre pays. Les jeunes sont particulièrement attirés par de telles pratiques qui agissent pour eux comme des marqueurs identitaires. C'est en tout cas ce qu'ils déclarent quand on les interroge sur le sujet.

En Belgique, pour autant que ce soit possible puisque certains tatouages sont assez discrets, on estime le nombre de personnes tatouées entre 10 et 15% de la population totale. C'est dire qu'il y a un engouement certain de notre population à l'égard de ces pratiques.

Comme je le dis depuis déjà plusieurs mois, voire plusieurs années, et je continuerai à le dire, il n'existe à l'heure actuelle, aussi surprenant que cela puisse paraître, aucune réglementation stricte en matière d'hygiène, de stérilisation, d'asepsie et aucun contrôle n'est effectué. Parmi ceux qui réalisent des actes, on note une grande hétérogénéité des statuts, des techniques et des niveaux de réflexion sur la sécurité des clients. Il est clair qu'il existe de vrais professionnels en la matière. Vous en avez d'ailleurs rencontré, notamment la fédération wallonne des tatoueurs et perceurs. Des gens exercent sérieusement leur métier. Mais à côté de cela, malheureusement dans la majorité des cas, le piercing sauvage se taille une part importante du marché dans des conditions d'hygiène et de sécurité qui peuvent être préoccupantes.

01.01 André Frédéric (PS): Men stelt in ons land een significante opmars vast van praktijken als piercing, tatoeage, scarificatie en onderhuidse implanting van lichaamsvreemde objecten. Dergelijke praktijken zijn vooral populair bij een jong publiek, dat goed is voor 10 à 15% van de Belgische bevolking.

Er bestaat op dit moment geen reglementering noch controle op het stuk van de hygiëne. De statuten en gebruikte technieken lopen sterk uiteen bij de personen die tattoo's, piercings, etc. aanbrengen, en niet iedereen heeft evenveel aandacht voor de veiligheid van de klanten. Er zijn geen vestigingseisen; alleen de inschrijving bij het handelsregister is verplicht.

Sinds 1996 onderschrijven de leden van de Association des tatoueurs et pierceurs de Wallonie, de Waalse vereniging van tatoeërders en piercers, drie handvesten : een over hygiëne bij het tatoeëren. een

Pour ouvrir aujourd'hui un studio de tatouage et de piercing dans notre pays, il suffit d'un registre de commerce. Il n'y a pas d'accès à la profession. Les connaissances en anatomie, en physique et en chimie des matériaux sont d'origine autodidacte. Il existe même des perceurs ambulants qui pratiquent dans les discothèques ou au cours de "rave parties".

Depuis 1996, -j'y ai fait allusion- l'association des tatoueurs et perceurs de Wallonie regroupe une quinzaine de studios en Belgique francophone, ce qui n'est pas énorme par rapport au nombre de praticiens. Les membres de cette association adhèrent à trois chartes: une d'hygiène sur le tatouage, une sur le piercing et une de déontologie.

Comme l'attestent un certain nombre de représentants du monde médical, ces pratiques non réglementées peuvent comporter des dangers, dans la mesure où elles se caractérisent par l'incision ou la perforation de la barrière naturelle cutanée ou muqueuse. Elles représentent donc un risque important de transmission d'infections bactériennes ou virales comme l'hépatite, le sida ou le tétanos, tant pour le client que pour le tatoueur ou le perceur.

Face à cette situation et à ce que je pourrais qualifier, sans être agressif ou déplaisant, d'immobilisme et d'hésitations de la part du gouvernement en la matière, j'ai déposé une proposition de loi, il y a quinze mois. Je souligne qu'elle a fait préalablement l'objet d'une concertation avec la fédération wallonne des tatoueurs et des perceurs. Ceux-ci avaient marqué leur accord à son sujet car cette proposition de loi rencontrait leurs préoccupations et leurs pratiques déontologiques.

Je n'ai pas pris de position sur l'aspect moral de cette pratique car les gens sont libres de se faire tatouer ou "piercer". Mais je me suis préoccupé des conditions sanitaires dans lesquelles les actes sont posés. Le ministère fédéral de la Santé publique qui, à mes yeux, est compétent en la matière doit pouvoir exercer un contrôle sur ces pratiques. Si la Communauté française est compétente en matière de prévention, je suis convaincu que le ministre fédéral de la Santé publique reste compétent pour fixer le cadre légal dans lequel de telles opérations peuvent être pratiquées.

En mai 2000, j'avais déjà interrogé Mme Aelvoet à ce sujet. Elle m'a alors informé qu'un groupe de travail allait être constitué en vue d'étudier la réglementation du secteur. Mais on s'est rendu compte par la suite que ce groupe de travail n'avait donné que très peu de résultats. La dernière confrontation à laquelle j'ai eu l'honneur et le plaisir de participer a eu lieu au cours de l'émission "Lieu public" diffusée par la RTBF en direct de Bruxelles. Après diverses discussions, Mme Aelvoet avait déclaré publiquement qu'elle souhaitait réellement engager un débat parlementaire dès la rentrée de septembre, ce qu'elle m'avait d'ailleurs confirmé juste avant de nous quitter.

Dernièrement, l'association wallonne des perceurs et tatoueurs a porté plainte contre l'Etat belge pour non-assistance à personne en danger. Même si l'on sait que cette action n'a qu'une portée symbolique, elle démontre la volonté du secteur d'obtenir une réglementation stricte de la pratique du tatouage et du "piercing".

Dernier événement en date: dans la presse du 14 octobre, vous avez déclaré être parvenu à un accord avec cette même fédération ou en tout cas que cet accord était en bonne voie, de façon à créer un label pour les professionnels. A cet égard, je reste très sceptique, monsieur le ministre. C'est ce qui justifie mes questions. C'est déjà un pas en

over piercing en een derde over de deontologie.

Uit de aard van de zaak houden praktijken waarbij in de huid gekerfd of geprikt wordt, vele risico's in op overbrenging van bacteriële of virale infecties.

Ik heb mijn wetsvoorstel opgesteld in overleg met de verschillende verenigingen van tatoeëerders en piercers. Het is bedoeld om de sector te reglementeren.

In mei 2000 deelde mevrouw Aelvoet mij mee dat er op haar kabinet een werkgroep bestond. Helaas heeft die demarche tot niets geleid.

Tijdens de uitzending "Lieux publics" van 7 mei 2002 verklaarde mevrouw Aelvoet openlijk dat zij voorstander van een parlementair debat was.

Onlangs heeft de voornoemde vereniging een klacht ingediend tegen de Belgische staat wegens het niet leveren van bijstand aan een persoon in gevaar, om te beklemtonen dat zij wel degelijk wenst dat de sector wordt gereguleerd.

In de pers hebt u de instelling van een label voor professionele piercers en tatoeëerders ter sprake gebracht.

Ik zou graag meer weten over dit label. Wie zal het toekennen? Wat zal de wettelijke draagwijdte ervan zijn? Welke sancties zullen er worden genomen als de normen niet worden nageleefd? Welke beoordelingsmethode zal worden toegepast?

Ik blijf sceptisch tegenover dit systeem van zelfregulering. Hebt u de mogelijkheid van een dwingende wet betreffende deze sector overwogen?

avant, on prend en compte la problématique posée et je m'en réjouis puisqu'elle concerne énormément de jeunes dans ce pays, en particulier des jeunes qui sont, me semble-t-il, plus fragiles et qui sont les victimes de ce genre d'opérations.

Qui accordera ce label? Est-ce le secteur qui va s'autoréguler? Permettez-moi de vous dire que j'émetts toujours des doutes, parce que je me suis intéressé, dans un tout autre registre, à l'autorégulation du marché de la grande distribution par rapport aux fêtes enfantines et il m'a été répondu qu'un cadre légal fixe n'était pas nécessaire mais qu'il fallait se limiter à l'autorégulation du système par lui-même. Mais on s'est rendu compte qu'il suffisait qu'un seul enfrenne le code de bonne conduite pour que tout le monde s'y mette et que, dès lors, on ne réglemente plus rien.

Qui accordera le label? Quelle sera la portée légale de ce label? Aura-t-il une base légale? Le cas échéant, la pratique en l'absence de ce label engendrera-t-elle des sanctions? Qui vérifiera le non-respect de ces normes? Une évaluation du dispositif est-elle prévue? En cas d'évaluation négative, seriez-vous disposé à envisager d'examiner la proposition de loi que j'ai déposée? Je pense qu'un pas a été fait mais il reste encore pas mal de chemin à parcourir pour, en tout cas, donner un maximum de garanties à la population de l'Etat belge afin que les enfants d'une famille qui se font "piercer" ou tatouer ne reviennent pas avec des maladies graves et irréversibles, sans contrôle et sans l'intervention de l'autorité parentale ou au moins du ministre compétent en la matière.

01.02 Simonne Leen (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, in de krant verscheen een bericht over het organiseren van een kwaliteitslabel voor piercers en tatoeërs. De organisatie van dergelijk label gebeurt volgens een vrij nieuwe werkmethode, geen nieuwe wetten, maar co-regulering. Samen met de consumentenorganisaties en met de overheid zou de sector dergelijk label ontwikkelen. Het is de bedoeling de sector te organiseren om een aantal misbruiken te voorkomen. Dat label zou worden georganiseerd op basis van principes van co-regulering, autocontrole en autofinanciering.

Graag kreeg ik van de minister een antwoord op volgende vragen: Hoe gaat dergelijk label in z'n werk? Welke criteria zullen aan het behalen van zo'n label gekoppeld worden? Zal er controle worden georganiseerd en zo ja, door wie? Wat zijn de sancties indien uit de controles blijkt dat men niet langer aan de kwaliteitscriteria voldoet?

01.03 Jef Tavernier, ministre: Monsieur le président, chers collègues, il est exact que c'est une chose qui suscite bon nombre d'émotions et de discussions. Si ce ne sont pas des émotions, ce sont quand même des discussions. Avant de répondre sur le fond des questions, j'aimerais rectifier certains points de l'argumentation.

Il est inexact d'affirmer qu'il n'existe, à l'heure actuelle, aucune réglementation en la matière. Nous disposons, en effet, d'un cadre légal général pour la protection du consommateur. Ainsi, la loi de 1994 relative à la protection des consommateurs stipule que le consommateur ne peut être mis en danger et que des produits dangereux ne peuvent être utilisés. Les tatoueurs, de même que les "piercers", doivent se conformer à cette réglementation. D'autres lois telles que celle relative aux normes des produits viennent compléter le cadre réglementaire. Quiconque ne se conforme pas à ces dispositions

01.02 Simonne Leen (AGALEV-ECOLO): L'Etat va mettre au point un label de qualité que seront tenus de respecter les piercers et tatoueurs. Il me revient qu'il s'attellerait à cette tâche en collaboration avec le secteur et sur la base de l'autorégulation et de l'autocontrôle.

Comment les choses vont-elles exactement se passer? A quels critères se référera-t-on? Qui organisera les contrôles et qui les effectuera? Quelles pourraient être les sanctions en cas de non-observation de ces critères?

01.03 Minister Jef Tavernier: Het klopt niet dat er ter zake geen reglementering bestaat. Er bestaat een wettelijk kader ter bescherming van de consument. De tatoeërs en de piercers moeten meer bepaald de wet van 1994 betreffende de bescherming van de consument en de wet op de productnormen naleven.

De overheid heeft ook niet stilgezeten. Mevrouw Aelvoet heeft het advies van de Hoge Gezondheidsraad gevraagd. die van

est, aujourd'hui déjà, passible d'une peine. Naturellement, il s'agit du cadre tout à fait général.

Vous avancez également que les pouvoirs publics n'ont rien entrepris ou ne font rien dans ce domaine. C'est inexact. Mon prédécesseur, Mme Aelvoet, a sollicité l'avis du Conseil supérieur d'hygiène sur la question. L'avis rendu est énoncé en termes clairs et peut-être consulté sur le site web du Conseil supérieur d'hygiène. D'après cet avis, il n'est pas indiqué de médicaliser ou d'agréer la profession, et encore moins les contrôles exercés par les pouvoirs publics. Cela signifie que des moyens énormes devraient être libérés en vue d'éviter un nombre limité d'infections. Information, prévention et collaboration sont, en revanche, les meilleurs mots-clés.

Le même avis comporte quelques prescriptions claires en matière d'hygiène que les tatoueurs et les pierceurs doivent observer pour éviter les infections. Les organisations professionnelles ont transposé ces prescriptions dans des chartes qui doivent être respectées par leurs membres. Je tiens également à indiquer que l'on procède de la même manière à l'étranger. Aux Pays-Bas, on considère aussi que les contrôles organisés par les pouvoirs publics ne sont pas l'instrument adéquat.

Par ailleurs, nous souhaitons une meilleure organisation du secteur en matière de label. C'est la raison pour laquelle nous lui avons demandé de se réunir avec les organisations des consommateurs en vue de développer un label de qualité. En effet, le consommateur est encore facilement mis à l'écart.

Le label sera élaboré suivant les principes de co-réglementation, d'autofinancement et d'autocontrôle. Outre la réglementation légale actuelle et les prescriptions en matière d'hygiène énoncées par le Conseil supérieur d'hygiène, d'autres critères peuvent être imposés pour l'octroi du label, par exemple temps de réflexion post-cure, etc.

Cela se cadre non pas dans une nouvelle philosophie mais plutôt dans une nouvelle approche où l'on voit trois niveaux de réglementation.

Het hoogste niveau in de reglementering is de wettelijke reglementering, regelgeving via wetten en koninklijke besluiten opgelegd door de overheid. Daarbij is – uiteraard – iedereen verplicht die te volgen. De overheid controleert of iedereen zich inderdaad aan de wetgeving houdt. De wet van 1994 op de consumentenbescherming is een kaderwet die verdere organisatie van de sector toelaat. Naast de wettelijke regeling is er het niveau van autoregulering. Dan is het de sector of een deel van de sector, bijvoorbeeld een beroepsorganisatie, die voor zichzelf bepaalt welke de regels en de criteria zijn die moeten worden gevolgd. Dan is het de sector zelf die controleert of hieraan voldaan wordt. We willen komen tot een ander niveau, een niveau dat tussen de wettelijke regeling en de autoregulering valt. Wij noemen dit de co-regulering. In dat geval is er een code van goede praktijk opgesteld door een commissie. Die commissie bestaat uit vertegenwoordigers van de sector, de consumentenorganisaties en de overheid. Belangrijk daarbij is dat we streven naar een code van goede praktijk voor heel België. De drie partners, de drie betrokkenen – de sector zelf, de consumentenorganisaties en de overheid – moeten akkoord gaan met die code. Om duidelijk te maken dat iemand aan al die voorwaarden bepaald in de code voldoet, wordt een kwaliteitslabel toegekend. Aan dat kwaliteitslabel kan een bepaalde promotie worden gekoppeld.

Het is duidelijk dat naast de wettelijke regelaars en de

oordeel is dat het niet aangewezen is het beroep, laat staan de controles, in een medisch keurslijf te stoppen of aan erkenning te onderwerpen. Informatie, preventie en samenwerking, zie daar de sleutelwoorden. Het advies omvat een aantal voorschriften om besmettingen te voorkomen, die de beroepsorganisaties hebben overgenomen in het charter dat hun leden moeten onderschrijven. In het buitenland gaat men op dezelfde manier te werk.

We hebben de sector gevraagd om met de consumentenverenigingen rond de tafel te gaan zitten om een kwaliteitslabel uit te werken volgens de beginselen van co-reglementering, zelffinanciering en zelfcontrole.

Naast de bestaande regelgeving en de voorschriften van de Hoge Gezondheidsraad kunnen nog andere voorwaarden worden opgelegd voor de toekenning van dat label.

Er bestaat dus reglementering op drie niveaus.

Il existe trois niveaux possibles de réglementation, le niveau supérieur étant la loi cadre sur la protection des consommateurs et l'autorégulation étant le niveau inférieur. Nous souhaitons instaurer un niveau intermédiaire, à savoir la co-régulation. Une commission mixte réunissant des représentants du secteur, des associations de consommateurs et des autorités, œuvre à la rédaction d'un code de « bonne pratique ». Un tatoueur qui satisfait aux conditions imposées par ce code reçoit ainsi le label et peut s'en servir à des fins publicitaires.

La commission devra définir la procédure à suivre en cas de non-respect des conditions, par exemple en cas de manque d'hygiène. La sanction imposée consistera en la non-obtention du

hygiënevoorschriften van de Hoge Gezondheidsraad andere criteria kunnen dienen als voorwaarde voor het toekennen van het label. Een voorbeeld is een bedenktijd die men vraagt om in acht te nemen, eventuele nazorg. Deze elementen hebben strikt genomen niets te maken met de hygiënische voorschriften zelf. Er zijn andere aspecten die meespelen. Het is de bedoeling dat die labelcommissie procedures uitwerkt voor het toekennen van het label, voor de controles, de sancties bij het eventueel niet naleven van de code.

Voorzitter: Yolande Avontroodt.

Présidente: Yolande Avontroodt.

De sanctie die eventueel uitgesproken wordt is het niet halen van het label, met eventuele juridische gevolgen. Wie het label haalt, is dan duidelijk een tatoeëerder of een piercer die zich aan alle regelgeving, de hygiënevoorschriften en ook de eventuele bijkomende voorwaarden houdt. Deze mensen kunnen dan het label gebruiken in hun zaak en het opvoeren in publicaties en er uiteraard ook promotie mee maken. Zij die het label niet halen of kwijtspelen, kunnen dit uiteraard niet. We denken dat het op die manier duidelijk kan zijn voor de consument welke tatoeëerder of piercer op een serieuze manier werkt en gecontroleerd wordt en welke niet. Elke piercer of tatoeëerder is vrij om zich bij zo'n label aan te sluiten. Van het ogenblik dat hij zich aansluit, onderwerpt hij zich uiteraard aan alle controles die aan zo'n label vasthangen. Hoe die controles georganiseerd worden is dan weer een zaak van de labelcommissie. Bij deze controles wordt nagekeken of aan de voorwaarden van een goede praktijk is voldaan. Dit noemt men dan autocontrole. De controles worden georganiseerd door de labelcommissie en niet door de overheid. De labelcommissie zal dus procedures moeten uitwerken voor de toekenning van het label, de controles en de sancties bij het niet naleven van de code. Op die manier is het voor de consument duidelijk wie volgens die regelgeving, volgens die codes werkt.

Naast de autocontrole blijft er ook altijd een overheidscontrole mogelijk, maar dan op basis van klachten conform de wet op de consumentenbescherming. Op basis van klachten kan altijd de Economische Inspectie optreden, met alle mogelijke juridische gevolgen van dien. Dit kan uiteraard ook gebeuren op individuele basis, op basis van steekproeven en dergelijke. Dat is het kader waarin wij ons willen plaatsen. Dus co-regulering voor de sector, gezien dat er andere aspecten zijn dan alleen hygiënische aspecten. Wij hebben daarover contact gehad met de sector. We hebben een vergadering gehad met beroepsorganisaties en consumentenorganisaties. Probleem is – en dat weet u, mijnheer Frédéric, mevrouw Leen – dat die sector weinig georganiseerd is.

Dus, wij vragen ook aan de sector om zich beter te organiseren en samen te werken, maar nu men vaststelt dat ook vanuit de overheid, vanuit mijn diensten, daar serieus werk van gemaakt wordt, heb ik de indruk dat men die stap zet en dat men zegt: "Goed, wij willen samenwerken en wij willen komen tot zo'n vorm van code om uiteindelijk te komen tot die co-regulering". Ik geloof dat we op dat vlak vorige week een zeer grote stap vooruit gezet hebben.

Er is natuurlijk wel een klein probleempje: zo'n label is niet gratis. Naast de gewone werkingskosten zullen er ook kosten zijn voor het organiseren van de controles en ook voor wat publiciteit, of beter informatie rond die zaak. Ook daaromtrent zeggen we: geen bijkomende lasten voor de overheid. Er is daar autofinanciering. We weten wel dat zulks wordt doorgerekend, maar goed, het is de kostprijs van het product, de kostprijs van de dienst die geleverd wordt.

label, mais des suites sur le plan juridique ne devraient pas être exclues.

Chaque pierceur ou tatoueur sera libre d'adhérer ou non au nouveau système mais s'il y adhère, il devra se soumettre aux contrôles qui seront organisés par la commission du label et seront par conséquent des autocontrôles. Ces contrôles seront combinés à des contrôles auxquels procéderont les pouvoirs publics: à la suite du dépôt d'une plainte, l'Inspection économique pourra en effet effectuer des contrôles sur la base de la loi relative à la protection des consommateurs. Les contrôles de l'autorité publique pourront revêtir un caractère individuel ou s'inscrire dans une campagne plus vaste.

Initialement, le secteur donnait l'impression d'être peu organisé mais aujourd'hui que l'instauration d'un label est en préparation, les choses prennent indéniablement une tournure positive.

Le label n'est pas gratuit. Le secteur doit en supporter les frais et ce coût finira évidemment par être répercuté sur le consommateur. La concertation organisée avec le secteur et les organisations de consommateurs a mis en lumière la volonté d'élaborer un label de ce type. J'espère que le secteur poursuivra le plus rapidement possible ses efforts d'organisation.

Een bijkomende wettelijke regeling is niet nodig.

Wij kunnen momenteel terugvallen op de algemene wetten betreffende de consumentenbescherming, en we kunnen rekenen op de bereidheid van de sector om samen te werken met de consumentenorganisaties en de rederij om een aedraascode uit te

Ik denk op dit moment dat er echt een wil is van de verschillende partijen om verder te gaan, om inderdaad naar die co-regulering te gaan.

Je crois que cette manière de procéder sera évaluée à l'avenir.

Selon nous, il n'est pas nécessaire, pour l'instant, d'élaborer une réglementation légale supplémentaire. Autrement dit, nous disposons aujourd'hui d'une réglementation, de lois plus globales relatives à la protection du consommateur. De plus, le secteur a marqué sa volonté de collaborer, tant avec les organisations des consommateurs qu'avec le gouvernement, pour aboutir à un code de bonne conduite. Selon moi, on peut parvenir à fixer une réglementation de co-régulation. Si d'aventure, il apparaissait que le label de qualité n'a pas l'effet escompté, d'autres mesures seraient à envisager. Toutefois, nous espérons que les mesures prises suffiront et que nous pourrions avancer suffisamment, pour autant bien entendu que le secteur s'organise et collabore réellement, mais je crois que la volonté existe.

01.04 André Frédéric (PS): Madame la présidente, j'essaie de suivre le raisonnement du ministre et de faire preuve de beaucoup de bonne volonté mais ses propos ne m'ont pas persuadé.

Monsieur le ministre, je voudrais réagir rapidement à un certain nombre de choses que vous avez exprimées.

1. Il existe une loi de 1994 pour la protection des consommateurs, je suis d'accord, je la connais comme vous. Mais je regarde les textes et la réalité. La réalité, c'est que manifestement cette loi, en tout cas dans le cadre de la pratique du piercing et du tatouage, n'a jamais été appliquée. Je serais d'ailleurs curieux de connaître le nombre de peines qui ont été prononcées à l'égard de cette pratique. En effet, un certain nombre si pas beaucoup de pratiques de cette nature se font quasiment dans l'anonymat ou en tout cas très discrètement et pas toujours avec pignon sur rue.

2. Je sais que le ministre qui vous a précédé, Mme Aelvoet, a demandé l'avis du Conseil supérieur de l'hygiène qui a indiqué qu'il ne fallait pas agréer, ce qui n'engage à rien. Mais on a aussi souvent dit et mis en évidence que cela nécessiterait un certain nombre de moyens financiers supplémentaires. Vous avez d'ailleurs dit vous-même que cela exigeait finalement beaucoup de moyens pour peu de cas, ce sont vos mots. En tant que parlementaire, j'estime que cela vaut la peine même si cela représente peu de cas. Le "peu" est d'ailleurs très relatif. Je n'ai pas compté combien de personnes ont pu être infectées par un virus ou un autre à cause d'une pratique réalisée dans des conditions d'hygiène déplorables.

Je rappelle – et vous y êtes revenu, monsieur le ministre – que le secteur a dit à plusieurs reprises qu'il était tout à fait capable d'autofinancement pour autant, en tout cas, que les contrôles soient effectués par le ministère de la Santé publique, que l'on en calcule les coûts et que les praticiens puissent, à la limite, payer leur agrément. Le scénario serait le suivant: le praticien demande à être agréé et sollicite auprès du ministre de la Santé publique le passage de l'inspecteur de la Santé publique qui répond par l'affirmative, lui donne l'agrément, lui fait part du coût de cet agrément, le tatoueur payant le montant dû. Le secteur s'était engagé à pouvoir pratiquer de la sorte.

En fait, ce qui m'effraie, c'est une question de loiaue. Vous dites que

werken. Een en ander kan dan uitmonden in een regeling in het kader van coregulering.

Als het kwaliteitslabel niet het verhoopte effect zou hebben, kunnen er andere maatregelen in overweging genomen worden, maar ik geloof niet dat dat nodig zal zijn, mits de sector zich organiseert.

01.04 André Frédéric (PS): Uw redenering heeft mij niet overtuigd. Er is inderdaad de wet van 1994 betreffende de bescherming van de consument, maar die wet werd in de praktijk nooit toegepast op piercing en tatoeage, twee activiteiten die niet altijd te goeder naam en faam bekendstaan.

U heeft het over veel geld voor iets wat weinig belang heeft. Weinig belang ? Dat is maar relatief in deze specifieke context van achterkamertjespraktijken in groezelige omstandigheden.

U beweert dat de sector zich ertoe verbonden heeft zich aan de controle van het ministerie van Volksgezondheid te onderwerpen en bereid is te betalen voor de erkenning.

Ik twijfel niet aan uw goede bedoelingen, maar u zegt zelf dat de sector niet georganiseerd is, en toch wil u dat hij zorgt voor zelfregulering, zelffinanciering en zelfcontrole... Indien de overheid nalaat de nodige maatregelen te nemen om de wet te doen naleven, kan die niet georganiseerde sector voortgaan met medische en zelfs chirurgische ingrepen, die een weerslag kunnen hebben op de volksgezondheid.

Een klacht zou moeten uitmonden in een straf. Doorgaans gaat het echter om meerderjarige klanten.

l'on va coréguler avec un secteur qui est peu organisé, que l'on va définir non pas un cadre légal mais un cadre de bonne conduite, de bonne convenance, avec un secteur non organisé, que l'on va faire preuve de bonne volonté, ce dont je ne doute pas, soyons bien clairs!

Mais, à côté de cela, j'entends beaucoup parler d'autorégulés, d'autofinancés et d'autocontrôlés. Cela signifie donc que l'on va demander à un secteur, que vous dites non organisé, de définir des règles, d'accorder des labels, de vérifier si les labels sont mérités ou non et si on va les retirer à un moment donné!

Même si vous prenez vos responsabilités dans le cadre de la conception du cadre de bonne conduite, je constate que, dans la mise en application sur le terrain, on va laisser à ce secteur – dont vous dites vous-même qu'il n'est pas organisé – la faculté d'agréer, de ne pas agréer, de considérer que x, y et z peuvent pratiquer et poser des actes qui ont, à mes yeux, un caractère médical, un caractère chirurgical à la limite avec une importante incidence sur la santé publique.

Vous dites qu'effectivement il pourrait y avoir sanction sur base de plaintes. Il faut savoir que, dans la réalité, soit on a affaire à des majeurs qui décident librement d'aller subir un piercing ou un tatouage, soit on a affaire à de nombreux clients qui sont mineurs. En général, les mineurs ne vont pas porter plainte de façon autonome et ils sont souvent en situation conflictuelle avec les parents. Qu'un adulte prenne le choix délibéré de se rendre chez tel ou tel praticien, c'est son droit, c'est sa liberté s'il veut mettre sa santé en danger bien qu'il faille quand même avoir un œil bienveillant à cet égard. En ce qui concerne les mineurs, à mon avis, le système risque de ne pas fonctionner.

Vous dites que vous allez évaluer. J'aimerais savoir dans quel délai on va le faire. Vous comprenez que ce sujet est mon obsession et le sera encore pendant quelque temps, non parce que j'ai déposé une proposition de loi sur le sujet mais parce que j'estime qu'il y a urgence en la matière et que c'est faire preuve d'irresponsabilité de ne pas légiférer, de ne pas donner un cadre légal. Je connais d'autres exemples d'autorégulation du système par lui-même, où l'on se rend compte que cela devrait fonctionner mais que ce n'est malheureusement pas le cas.

Madame la présidente, je termine en vous priant d'excuser la longueur de mon intervention.

01.05 Simonne Leen (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de minister, ik dank voor uw antwoord. Ik denk dat het toch een goed idee is dat er een commissie bestaat waarin zowel de sector als de consumentenorganisatie, als de overheid vergaderen. Ik denk dat er een poging moet gedaan worden tot een zeer grote verbetering van de organisatie van de sector.

Ik meen dat, als er een label op de markt komt, er ook een beloning zou moeten zijn voor de sector die dit label verdient om de goede hygiënische voorschriften te bevorderen.

01.06 Minister Jef Tavernier: Mevrouw de voorzitter, ik wil nog een klein woordje zeggen, om toch een misverstand uit de wereld te helpen.

Lorsque l'on parle de co-régulation, il y a trois partenaires: le secteur, le gouvernement et les organisations de consommateurs. Dès lors que le secteur n'est pas bien organisé, les deux autres partenaires ont

die doen en laten wat ze willen. Ze dienen dan ook geen klacht in. Ook vanwege minderjarigen, die vaak in een conflictsituatie leven met hun ouders, moeten we geen klachten verwachten. De kans is dan ook groot dat het systeem niet werkt.

Het is onverantwoord niet te zorgen voor een wettelijk kader voor dat soort praktijken. De tijd dringt.

01.05 Simonne Leen (AGALEV-ECOLO): La concertation ainsi que l'amélioration de l'organisation du secteur sont des initiatives prometteuses. J'insiste pour que ceux qui obtiennent le label soient également récompensés en conséquence.

01.06 Jef Tavernier, ministre: Je me dois de dissiper un malentendu.

Bij coregulering zijn drie partners betrokken: de sector, de rederij en de

automatiquement beaucoup plus de poids dans l'établissement du code. Cela joue, selon moi, en faveur des consommateurs. Voilà qui constitue tout de même un élément important.

consumentenverenigingen. Als de sector niet georganiseerd is, hebben de twee andere partners meer invloed bij de uitwerking van een gedragscode, wat niets dan voordelen heeft voor de verbruikers.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

02 Vraag van mevrouw Trees Pieters aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "namaakwapens" (nr. A176)

02 Question de Mme Trees Pieters au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "les armes factices" (n° A176)

02.01 Trees Pieters (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, u herinnert zich wellicht dat begin oktober een vraag werd gesteld in verband met de zogezegde speelgoedwapens die op de kermissen worden verkocht, maar die toch verwondingen konden veroorzaken.

Het antwoord dat u destijds verstrekte riep bij de pers vragen op, die zowel aan u als aan mij werden gericht, omtrent de gebruikte term, 't is te zeggen om namaakwapens, sportwapens en verweerwapens te definiëren.

Inderdaad, in uw antwoord zei u enkele keren dat hetgeen op de kermissen wordt verkocht geen speelgoed is, maar dat het verweerwapens zijn die ressorteren onder de wapenwetgeving binnen dewelke het uitdrukkelijk zal worden bepaald dat het verboden is namaakwapens te verkopen in speelgoedzaken. Wat verder had u het over sportwapens en daarna alweer over verweerwapens.

Het zou goed zijn voor iedereen, mijnheer de minister, om die begrippen nader te omschrijven.

02.02 Minister Jef Tavernier: Mevrouw Pieters, het zijn niet de echte speelgoedwapens die een probleem vormen. Speelgoedwapens zijn voorwerpen waarvan omzeggens iedereen de visu ziet dat zij dienen om mee te spelen, zoals waterpistooltjes en dergelijke. Daarmee is er geen enkel probleem.

Het probleem is echter dat wij vaststelden dat bepaalde dingen – ik zal de term "dingen" gebruiken – werden verkocht in speelgoedwinkels die eigenlijk onder de wapenwet vallen en die de uitbater van speelgoedwinkels pas mogen verkopen mits in het bezit te zijn van de nodige vergunning hiervoor.

Het voorliggende wetsontwerp, dat momenteel in de Senaat wordt besproken als ik mij niet vergis, heeft tot doel duidelijk te stipuleren dat het niet kan dat op een plaats waar speelgoed en dus ook echte speelgoedwapens worden verkocht, tevens dingen te koop worden gesteld die niet meer vallen onder die categorie, maar die eigenlijk op de een of andere manier een wapen zijn.

Wij moeten ons duidelijk bewust zijn van het onderscheid dat bestaat tussen die twee voorwerpen. In een aantal gevallen verkoopt of geeft men, zonder vergunning, een soort wapen dat eigenlijk onder de wapenwet valt.

Ik kom thans tot de definities van de gehanteerde termen. Ten eerste.

02.01 Trees Pieters (CD&V): Le 1er octobre, le ministre a pour la première fois répondu à ma question sur les armes-jouets mais cette réponse a, à son tour, soulevé de nouvelles questions. Le ministre pourrait-il mieux définir les concepts d'arme factice, d'arme de sport, d'arme de défense et d'arme-jouet?

02.02 Jef Tavernier, ministre: Le problème est le suivant: certains objets vendus dans les magasins de jouets devraient en fait être vendus dans une armurerie et nécessiter une autorisation. C'est la raison pour laquelle il convient d'établir une distinction claire. Selon l'arrêté royal du 30 mars 1995, une arme factice ressemble à une arme véritable mais ne peut tirer de projectiles. Elle ne représente aucun danger pour le consommateur mais il peut arriver qu'elle soit utilisée à des fins criminelles dans la mesure où ni la police, ni la victime ne peut à première vue déterminer s'il s'agit ou non d'une arme véritable.

On distingue trois catégories d'armes. La première comporte les armes factices, imitations d'armes à feu qui ne permettent pas de tirer des projectiles. La deuxième

het namaakwapen. Het namaakwapen is een product dat er uitziet als een echt wapen. In dat verband heeft men het over het uitzicht. Het gaat dus om een imitatie of een getrouwe kopie waarmee evenwel geen projectielen kunnen worden afgevuurd. Hier gaat het er dus om hoe het voorwerp eruitziet. Op het vlak van de veiligheid voor de consument stelt er zich geen probleem, maar wij stellen wel vast dat dergelijke voorwerpen in de praktijk soms worden aangewend voor criminele doeleinden. Wordt er een wapen op u gericht, een namaakwapen of een echt wapen, dan zult u niet eerst vragen om uit te testen of dat een echt of een namaakwapen is. De wet bepaalt bijgevolg dat een namaakwapen een voorwerp is dat er duidelijk uitziet als een echt wapen.

Een speelgoedwapen is een voorwerp waarmee al dan niet projectielen kunnen worden afgeschoten, maar waarvan de kinetische energie zo laag is dat er geen verwondingen kunnen worden veroorzaakt. Afhankelijk van het soort projectielen moet die energie lager zijn dan een halve joule voor zachte projectielen en zelfs lager dan 0,08 joule voor harde projectielen. Dat betekent dat er een verschil is naargelang het gaat om een waterpistooltje of om een speelgoedwapen waaruit kogeltjes of rubberen balletjes vliegen.

Verweerwapens zijn voorwerpen die projectielen kunnen afschieten, waarvan de lengte van de loop 30 cm of minder bedraagt en waarvan de totale lengte niet meer dan 60 cm bedraagt.

Lange halfautomatische vuurwapens en lange vuurwapens met randontsteking, dat heeft niets te maken met 800 kogels per minuut of 800 projectielen per minuut.

Daarnaast heb je dan nog sportwapens. Dat zijn alle wapens die geen verweerwapen, wapen voor wapenrekken, verboden wapens, of oorlogswapens of speelgoedwapens zijn. Dat is de definitie. Er zijn dus eigenlijk namaakwapens, speelgoedwapens en dan de echte wapens, of dat nu verweer- of sportwapens zijn, het zijn die waarmee men kan verwonden.

02.03 Trees Pieters (CD&V): Dank u, mijnheer de minister, voor deze summiere uitleg. Het geeft dan toch wel wat meer duidelijkheid over begrippen die door u bij die mondelinge vraag werden gehanteerd.

Ik heb nog één probleem: wanneer u een wapen hebt dat er uitziet als een echt pistool, dat wel projectielen afvuurt, de kinetische invloeden – zoveel joule – zijn er niet, maar het lawaai is er wel, het is een soort van afschrikwapen: waaronder catalogeert u dat dan?

02.04 Minister Jef Tavernier: Dan moet u zich baseren op het uitzicht.

02.05 Trees Pieters (CD&V): Het ziet er uit als een pistool, het is geen pistool.

02.06 Minister Jef Tavernier: Op dat moment is het een namaakwapen.

02.07 Trees Pieters (CD&V): In orde. Dank u.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

catégorie regroupe les jouets imitant des armes, capables d'envoyer des projectiles, fût-ce avec une énergie cinétique très faible, et donc sans pouvoir de blesser. Enfin, il y a les armes réelles, qui peuvent lancer des projectiles pour blesser ou tuer.

02.03 Trees Pieters (CD&V): Dans quelle catégorie faut-il classer une arme d'aspect réaliste, qui produit du bruit mais qui ne génère qu'une énergie cinétique très faible?

02.06 Jef Tavernier , ministre: Dans la catégorie des armes factices.

03 Question de M. Robert Hondermarcq au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "la commission d'appel en matière de transfert et de fusion d'officines pharmaceutiques" (n° A181)

03 Vraag van de heer Robert Hondermarcq aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de beroepscommissie inzake de overbrenging en de fusie van apotheken" (nr. A181)

03.01 **Robert Hondermarcq** (MR): Madame la présidente, monsieur le ministre, l'arrêté royal n° 78 relatif à l'exercice de l'art de guérir, de l'art infirmier, des professions paramédicales et aux commissions médicales règle, en son article 3, paragraphe 3, l'ouverture, le transfert ou la fusion d'officines pharmaceutiques. Il appartient au ministre de la Santé publique de décider de l'octroi de l'autorisation, sur avis motivé d'une commission d'implantation. Cet avis est susceptible d'un recours auprès d'une commission d'appel dont l'avis doit également être motivé.

Il me revient que cette commission d'appel présente certains dysfonctionnements, notamment lorsque cette même commission n'est pas à même de rendre un avis dans un laps de temps raisonnable. En effet, il semblerait que deux ans après avoir reçu un recours, la commission d'appel ne semble pas toujours disposée à rendre un avis motivé.

Monsieur le ministre, il me revient que vous êtes issu d'une famille de pharmaciens, vous connaissez donc bien le problème. Pouvez-vous me donner un avis quant à ce dysfonctionnement? Quelles seraient, d'après vous, les solutions envisageables afin de mettre un terme au problème soulevé?

03.02 **Jef Tavernier**, ministre: Madame la présidente, chers collègues, je suis parfaitement conscient des retards existants dans le traitement par la commission d'appel des demandes d'implantation d'une officine. Ces retards sont connus mais sont surtout à imputer à un manque de magistrats siégeant dans cette commission, au grand nombre de demandes d'implantation d'une officine, ainsi qu'à la complexité des dossiers et des recours.

Pour remédier à cet état de choses, les modifications suivantes ont été apportées récemment à la loi et à la réglementation quant à la composition et à l'organisation de cette commission. On a créé deux chambres auprès de la commission d'appel, chaque chambre siégeant avec trois magistrats. Ainsi, avec deux commissions, on peut avancer plus vite. Dans cette commission, peuvent siéger non plus seulement des magistrats mais également des magistrats honoraires, des magistrats suppléants et des anciens magistrats d'une Cour d'appel ou d'une Cour du travail.

En raison du manque de magistrats disponibles pour siéger dans la commission précitée, des requêtes ont été adressées à mon collègue, le ministre de la Justice, afin que des magistrats complémentaires, appartenant à une Cour d'appel ou du travail soient présentés dans le but, bien sûr, de disposer d'un plus grand nombre de membres dans la commission. A ce jour, je n'ai pas reçu de réponse à mes requêtes. Je le regrette mais la demande que j'ai introduite auprès de mon collègue était claire. Aussitôt que je serai en possession des propositions de magistrats disposés à siéger dans cette commission, je ne manquerai pas de prendre les mesures nécessaires dans les plus brefs délais, afin d'augmenter le nombre de membres dans la commission susmentionnée, de telle sorte que davantage de séances puissent être tenues et qu'un traitement plus rapide soit réservé aux demandes d'implantation d'une officine.

03.01 **Robert Hondermarcq** (MR): De minister kent de vergunningen toe inzake opening, overbrenging of fusie van apotheken, op gemotiveerd advies van een vestigingscommissie. Twee jaar nadat beroep werd ingediend tegen een advies, is de beroepscommissie nog steeds niet in staat een advies te formuleren. Wat is uw mening over die disfunctie? Wat zijn de mogelijke oplossingen?

03.02 **Minister Jef Tavernier**: Om de vertraging, die het gevolg is van een tekort aan magistraten binnen de commissie, van het aantal aanvragen en van de complexiteit van de dossiers, te verhelpen, werden bij de beroepscommissie twee kamers van drie magistraten ingesteld, waarin eremagistraten, plaatsvervangend magistraten en oud-magistraten van hoven van beroep en van arbeidshoven zitting kunnen hebben.

De verzoeken met het oog op de voordracht van extra magistraten die ingevolge het tekort aan beschikbare magistraten aan de minister van Justitie werden gericht, bleven tot op heden onbeantwoord. Zodra ik over de nodige voorstellen beschik, zal ik de maatregelen nemen die geboden zijn.

Bref, je suis conscient de la problématique. J'ai fait des propositions. Il y a déjà des modifications et des améliorations en cours mais j'attends encore quelques nouvelles possibilités et je pense qu'on pourra avancer plus vite grâce aux mesures prises et aux propositions avancées.

03.03 Robert Hondermarcq (MR): Madame la présidente, je tiens à remercier le ministre pour les mesures qu'il a mises en place. Toutefois, je voudrais lui demander si nous pouvons espérer, compte tenu du fait que la réponse ne lui appartient pas tout à fait, que les dossiers vieux de deux ans soient traités en urgence ou en extrême urgence. Reconnaissez, qu'une période de deux ans, c'est plus que raisonnable!

03.03 Robert Hondermarcq (MR): Ik dring er op aan dat de dossiers die al twee jaar aanslepen snel zouden worden behandeld.

03.04 Jef Tavernier, ministre: Je vais insister sur ce point!

03.05 Robert Hondermarcq (MR): Je vous remercie, monsieur le ministre.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 Vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "het voorschrijven van methadon als substitutiebehandeling" (nr. A184)

04 Question de M. Jo Vandeurzen au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "la prescription de méthadone comme traitement de substitution" (n° A184)

04.01 Jo Vandeurzen (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn vraag is geïnspireerd op de krantenberichten in verband met het overlijden van een baby tengevolge van de inname van methadon. In de kranten verschijnen een aantal berichten dat de beschikbaarheid van dat product groter is dan sommigen vermoedden. Ik kan geen conclusies trekken uit het dramatisch gebeuren. Dat zou niet correct zijn zonder de juiste kennis van de feiten.

04.01 Jo Vandeurzen (CD&V): Récemment, nous avons à nouveau dû déplorer un certain nombre d'incidents impliquant des enfants qui avaient ingéré, par accident, la méthadone destinée à l'un de leurs parents.

Naar aanleiding van de bespreking van de wet die de substitutiebehandeling moet regelen is gesproken over het probleem van de distributie en de richtlijnen en voorschriften met betrekking tot de inname van die substitutieproducten. Op dat ogenblik heb ik mijn ongerustheid uitgedrukt omdat we goed weten dat in ons land op het terrein de facto heel wat gebeurd is de voorbije jaren. Men kan dat onder ogen willen zien of niet. Ik denk dat er een groot verschil bestaat tussen de landsgedeelten in gevoeligheid met betrekking tot de noodzaak van registratie, het individualiseren van porties, het beschikken over ganse bussen methadon in bepaalde centra terwijl men daar in andere streken veel secuurder mee omgaat of op een andere manier mee omgaat. Aan een van uw voorgangers, minister Colla, heb ik een schriftelijke vraag gesteld over de farmaceutische inspectie op dit soort zaken. Hij heeft schriftelijk moeten toegeven dat daar heel wat over te zeggen viel.

De tels incidents sont la conséquence de la grande liberté qui caractérise la mise à disposition de ce produit dans le cadre d'un traitement de substitution. J'avais déjà signifié mon inquiétude à ce sujet aux prédécesseurs du ministre, M. Colla et Mme Aelvoet. Pourtant, aujourd'hui encore, on ne prend toujours pas suffisamment de précautions en ce qui concerne la méthadone, comme le prouvent les incidents récents.

In de discussie heeft mevrouw Aelvoet gezegd een ontwerp van koninklijk besluit klaar te hebben dat in toepassing van de wet onder meer de registratie moet regelen, de methode van toediening en een aantal voorwaarden die in de wet zijn opgesomd en die betrekking hebben op methadon, dat het meest bekende voorbeeld is. Ik heb op dat ogenblik mijn scepticisme geuit en wilde weten of de minister de moed en de mogelijkheid zou hebben om na consultatie van de sector een koninklijk besluit uit te vaardigen waarin een vijftal thema's verplicht behandeld moeten worden en dat de registratie, de link met een

L'arrêté royal d'exécution de la récente loi sur les traitements de substitution doit réduire autant que possible le risque d'incidents de ce type.

Un avant-projet d'arrêté royal a été communiqué au Parlement lors de la discussion de cette loi. Ce projet sera-t-il approuvé tel quel par le

multidisciplinair centrum, het aantal patiënten dat men mag behandelen, de registratiemethode en de methode van toediening voor methadontoediening imperatief zouden geregeld worden.

gouvernement? Dans la négative, quelles modifications y seront-elles apportées?

Dit dramatisch incident is voor mij opnieuw de aanleiding om die vraag nog eens zeer uitdrukkelijk te stellen. Ik ben zeer ongerust over de manier waarop in sommige plaatsen omgesprongen wordt met de verspreiding en de distributie van dat product.

Ten eerste, is het koninklijk besluit waarvan we het voorontwerp hebben gezien in de definitieve rechte lijn naar de regering en de Raad van State? Ten tweede, zijn op dit ogenblik reeds wijzigingen aangebracht onder meer op de 5 voorwaarden die het koninklijk besluit regelt? In de discussie van de wet heb ik altijd volgehouden dat de libellering van de wet mogelijk maakte dat de minister nog wel heel wat richtingen uitkon, iets wat op dat ogenblik in ieder geval niet de goedkeuring van onze fractie kon wegdragen. Vandaar mijn vragen. Dat ontwerp, staat dat nog steeds? Als u na zo een lange consultatieperiode zou antwoorden dat men er nog mee bezig is, verberg ik u niet dat ik dit uitleg als dat het niet meer staat. Ten tweede, als men wijzigt, op welke punten worden wijzigingen aan die voorwaarden inhoudelijk in overweging genomen?

04.02 Minister **Jef Tavernier**: Mijnheer Vandeuren, het is heel duidelijk dat, zelfs als men in een bepaald proces van de uitvoering van een wet zit en als zich op dat moment bepaalde incidenten voordoen, men moet bereid zijn om die reglementering in vraag te stellen, quid wat het gevolg is dat men eraan geeft. Men moet voldoende openheid van geest hebben om daarover na te denken.

04.02 **Jef Tavernier**, ministre: S'il se produit des incidents au cours de la période durant laquelle un projet de loi est transposé en arrêtés royaux, il en est naturellement tenu compte. La modification de la loi relative aux traitements de substitution a été publiée le 1er octobre. L'arrêt d'exécution est fondé sur une concertation intercabine et sur l'avis de tous les acteurs concernés. Les modalités de l'arrêt sont basées, en grande partie, sur le texte consensuel de 1994, tel qu'il a été actualisé en 1999.

De wetswijziging die de wettelijke basis schept voor de substitutiebehandeling, werd door de Koning getekend op 22 augustus van dit jaar en gepubliceerd op 1 oktober, dus een goeie maand geleden. De ontwerp tekst voor het uitvoeringsbesluit, die bij de bespreking van het wetsontwerp werd toegelicht, was het resultaat van een interkabinettenoverleg dat reeds in april van dit jaar werd georganiseerd. Op vraag van dit interkabinettenoverleg werd ondertussen het advies gevraagd over dit ontwerpbesluit aan verschillende relevante actoren zoals huisartsen, apothekers, organisaties gespecialiseerd in drughulpverlening en andere groepen. De modaliteiten die in het uitvoeringsbesluit worden aangegeven zijn in grote mate gebaseerd op de consensustekst van 1994, geactualiseerd in 1999. Nu, dat betekent niet dat er nu een vaststaande tekst is. Er is dus een tekst, er zijn adviezen gevraagd en het is de bedoeling om die adviezen te integreren, het koninklijk besluit dan opnieuw te bespreken in de interkabinetten en dan voor te leggen aan de ministerraad. Het is nogal duidelijk dat – ook gezien de recente gebeurtenissen en incidenten – we speciaal oog zullen hebben voor het risico voor kinderen. Zo zullen we hoe dan ook in het uitvoeringsbesluit laten opnemen dat dosissen van het substitutieproduct in verpakkingen moeten geleverd worden die niet door kinderen kunnen geopend worden. Dat is uiteraard maar één element, maar het is wel een element dat nu onmiddellijk inspeelt op de incidenten van de laatste weken en uiteraard moet men op basis van gebeurtenissen ook kijken wat het beleid is dat moet gevoerd worden en of er niet een bepaalde verstrenging of andere afspraken moeten komen op het moment dat men dosissen geeft voor meer dan één dag. Het is natuurlijk op het moment dat je die ter plaatse hebt, dat het risico bestaat dat de verpakking door kinderen geopend wordt.

En réaction aux incidents récents, l'arrêt d'exécution précise que la méthadone doit être délivrée dans des emballages qui ne peuvent être ouverts par des enfants. Après la prise en compte des avis, l'arrêt royal fera à nouveau l'objet d'une concertation entre les différents cabinets, pour être ensuite soumis au Conseil des ministres.

Hoe dan ook, zelfs los van het uitvoeringsbesluit kan ik als minister reeds bepaalde zaken en initiatieven nemen in verband met het niet

toegankelijk maken of niet laten gebruiken door kinderen. Dat is één element. Het andere element is meer dosissen te geven. Maar dus alles wordt geïntegreerd, de adviezen zijn gevraagd, het koninklijk besluit wordt opnieuw bekeken en – uiteraard – zullen de recente incidenten mee opgenomen worden in de uiteindelijke bespreking en in de definitieve tekst van de uitvoeringsbesluiten, uitvoeringsbesluiten die ik dan ook gerust kan bezorgen op het moment dat ze iets verder gevorderd zijn en iets definitiever zijn dan nu.

04.03 Jo Vandeurzen (CD&V): Mevrouw de voorzitter, ik dank de minister voor het antwoord en ik neem ook akte van het aanbod om het besluit op het moment dat het definitievere vorm krijgt aan ons te bezorgen. Ik ben natuurlijk – en de minister zal dat wel begrijpen als ik zijn antwoord beluister – nog meer gesteund in mijn argwaan dan ik ervoor al had. Ik heb het koninklijk besluit natuurlijk gezien. Het is destijds in de commissie besproken. Ik weet – ik probeer mij ook te verplaatsen naar de situaties en plaatsen waar de methadondistributie op dit moment is georganiseerd – dat daarover zeer grote meningsverschillen bestaan in de verschillende landsgedeelten.

Ik was eerlijk gezegd meer gerustgesteld geweest als de minister had gezegd dat er inderdaad een zeker toezicht op de toediening zou moeten zijn, dat er een registratie zou zijn, dat men het aantal personen in behandeling bij een arts toch zou moeten kunnen limiteren, dat men de link van de arts met een centrum toch ook zou moeten kunnen garanderen, omdat dat natuurlijk allemaal elementen zijn die in hun geheel ervoor moeten zorgen dat er geen handel kan ontstaan in dit soort producten, dat er geen shopping mogelijk is, dat men gewoon controle houdt over de distributie van dat product. Het is best mogelijk dat u dat gaat doen. In het oorspronkelijk koninklijk besluit waar mevrouw Aelvoet zich nogal sterk in gemaakt heeft, was dat in belangrijke mate geregeld, maar de wet liet en laat uitdrukkelijk toe om dat niet te doen, om dat niet te regelen op die manier. Hoe meer dat dat koninklijk besluit opnieuw in vraag komt, hoe meer ik beducht blijf voor het feit dat we inderdaad geen sluitend systeem hebben. Als men met substitutieproducten werkt – we zijn er ook mee akkoord gegaan: de consensusconferentie hebben wij trouwens politiek onderschreven – dan moet men daar de goede, degelijke randvoorwaarden voor creëren. Als men dat niet doet – helaas is dat al lange tijd niet zo; ik ben mij bewust van het feit dat er ook een historische situatie is gegroeid – dan doet men er beter aan die zaken niet ten volle door te zetten in het beleid. Ik ben nog altijd vragende partij om eens te zien hoe die registratie nu wordt georganiseerd. Of gaat u dat doen? Gaat u het aantal patiënten limiteren? Gaat u de link met dat multidisciplinair centrum verplicht maken? Gaat u het toezicht op de toediening organiseren? Dat zijn de vragen die moeten opgelost worden. Zo lang we daar geen klaarheid in hebben, ben ik zeer beducht, onder meer voor de uitvoering van dat luik van uw federale drugnota. Want dat stond er ook allemaal in. Het feit dat dit weer allemaal zo lang aansleept, terwijl het koninklijk besluit toch al geruime tijd circuleert, wekt mijn wantrouwen. Maar u hebt uiteraard het voordeel van de twijfel. Ik zou heel dankbaar zijn mochten wij dat koninklijk besluit in zijn versie die u na al dat advieswerk hebt gekregen, eens konden zien om te zien of de ambities die toen door de minister werden geformuleerd, nog altijd overeind blijven.

04.04 Minister Jef Tavernier: Mijnheer Vandeurzen, ik wens erop te wijzen dat de wet is gepubliceerd op 1 oktober. Wij hebben binnenkort, denk ik, in deze commissie een discussie ten gronde over een aantal aspecten van het drugbeleid. Ik wil graag op dat moment ook op een aantal van uw vragen ingaan. Ik hoop u dan ook een tekst te kunnen

04.03 Jo Vandeurzen (CD&V): La réponse du ministre avive encore ma méfiance. Les deux parties du pays ont des opinions très différentes en ce qui concerne la distribution de méthadone. Je serais plus rassuré si le ministre me disait que la fourniture elle-même fera l'objet d'un contrôle renforcé. Il faut éviter l'apparition d'un commerce de ce type de produits. L'arrêté royal initial de la ministre Aelvoet prévoyait plus ou moins ce type de contrôle, mais la loi ne l'autorisait pas. Plus on vide de sa substance ce premier arrêté royal qui était assez strict, plus je me tiens sur mes gardes. Cette affaire traîne également depuis trop longtemps. Je souhaiterais avoir connaissance de la version actuelle de l'arrêté royal.

04.04 Jef Tavernier, ministre: La loi a été publiée le 1er octobre. Une discussion approfondie concernant plusieurs aspects de la politique en matière de drogues

bezorgen.

sera prochainement menée au sein de cette commission. J'espère pouvoir disposer des textes d'ici-là.

De **voorzitter**: Wij wachten op het advies van de commissie voor de Justitie, mijnheer de minister.

04.05 Minister **Jef Tavernier**: Vandaar dat ik ook nog veertien dagen tijd heb.

De **voorzitter**: Veertien dagen, ja?

04.06 Minister **Jef Tavernier**: Volgende week, ja.

04.07 **Annemie Van de Casteele** (VU&ID): Mevrouw de voorzitter, nog twee zinnen. Ten eerste, ik denk ook dat er een sluitend registratiesysteem moet zijn, maar dat bespreken we bij de drugnota, en dat gefractioneerde aflevering de regel zou moeten zijn, zij het dat er uitzonderingen mogelijk moeten zijn. Ik wil er echter wel op wijzen dat er op dit moment een bevraging loopt, georganiseerd door de apothekersbond waar men de aflevering van substitutiemiddelen via de apotheker volledig probeert in kaart te brengen en dat men daar toch ook een aantal dingen uit zou kunnen leren. Ten tweede, voor gefractioneerde aflevering bestaat er geen ereloon. Dat is uw probleem niet, maar dat kunt u misschien signaleren aan uw collega van Sociale Zaken, wat toch ook een vraag is als men in die richting zou gaan. Ten derde, ik ben geen voorstander van een ongevalenbeleid. Het is niet omdat er zich nu een probleem heeft voorgedaan met de aflevering van methadon dat een dergelijk probleem niet zou kunnen bestaan bij de aflevering van een ander geneesmiddel. Er moeten algemene regels getroffen worden om de veiligheid van kinderen te verzekeren ten opzichte van geneesmiddelen. Maar u gaat toch niet in de methadonwet iets gaan inschrijven om de veiligheid van kinderen te verzekeren.

04.07 **Annemie Van de Casteele** (VU&ID): Je plaide également en faveur d'un système d'enregistrement efficace et du principe de la délivrance fractionnée sans perception d'honoraires à cet effet; le ministre pourrait peut-être signaler cela à son collègue des Affaires sociales. L'Association belge des pharmaciens a réalisé sur la délivrance de méthadone et d'autres produits de substitution une enquête qui pourrait se révéler intéressante.

Du reste, je m'oppose à ce que cet arrêté d'exécution contienne une règle spécifique concernant la sécurité des enfants face aux médicaments. Cette matière doit être traitée dans le cadre d'une réglementation générale.

04.08 Minister **Jef Tavernier**: Dat kan buiten de wet, maar u kunt het daar zonder wetgeving wel echt ook voorzien. U hebt gelijk. Ik ben enkele weken geleden op de Pharmabeurs geweest en men heeft mij toen op de stand onder andere van de APB attent gemaakt op het formulier en op de medewerking van de apotheker in verband juist met de aspecten van substitutieproducten en het afleveren van substitutieproducten. Ik denk dat dat een goeie samenwerking is of dat het ook noodzakelijke gegevens zijn voor die problematiek.

04.08 **Jef Tavernier**, ministre: Je suis au courant de l'enquête réalisée par les pharmaciens concernant certains aspects des produits de substitution et je compte sur une collaboration efficace.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 Vraag van mevrouw **Annemie Van de Casteele** aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "nieuwe PCB-vervuiling" (nr. A166)

05 Question de Mme **Annemie Van de Casteele** au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "une nouvelle pollution au PCB" (n° A166)

05.01 **Annemie Van de Casteele** (VU&ID): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik zal bijzonder bondig zijn.

Eigenlijk twijfelde ik eraan om mijn vraag in te trekken. Inderdaad, sedert mijn vraag van 23 oktober kwam er terzake heel wat informatie vrij via de pers en ik ben van mening dat het optreden van het agentschap met betrekking tot de PCB-vervuiling zeer efficiënt was.

05.01 **Annemie Van de Casteele** (VU&ID): On a récemment recensé un nouveau cas de pollution aux PCB. La presse a diffusé de nombreuses informations dès le 23 octobre. L'Agence pour la sécurité alimentaire a combattu ce nouveau

Bovendien is gebleken dat het probleem niet zo omvangrijk was en dat er bijgevolg geen reden was om bedrijven verder te blokkeren. Er was op geen enkel ogenblik een probleem voor de veiligheid van de consumenten.

Het enige wat mij terzake echter blijft dwarszitten is te weten van waar de vervuiling komt.

Omtrent de vorige vervuiling die in hetzelfde bedrijf werd vastgesteld, doen een aantal stellingen de ronde. Het zou bijvoorbeeld gaan om een lekkende elektriciteitspyloon in een landbouvveld, of om een vervuilde pletinstallatie.

Mijnheer de minister, het enige wat ik van u wil vernemen is of er verder onderzoek wordt gedaan naar de mogelijke oorzaak van de vervuiling en zo ja of dit reeds leidde tot enig resultaat.

05.02 Minister **Jef Tavernier**: Mevrouw Van de Castele, ik kan u een uitgebreid antwoord bezorgen over alle data terzake. Ik zal het u later overhandigen.

De vraag is waar wij thans staan en of wij de oorzaak kennen van de vervuiling. Welnu, momenteel kennen wij de oorzaak van de vervuiling niet. De vervuiling werd op een bepaald ogenblik vastgesteld, maar daarna niet meer. Vandaar trouwens dat de bedrijven werden gedeblokkeerd. Op basis van de beschikbare resultaten gaat men ervan uit dat de oorzaak van de contaminatie te vinden is in het veevoeder bedrijf zelf, maar zonder te weten waar.

Het is niet de eerste keer dat dit gebeurde in hetzelfde bedrijf. Dat betekent dat er zich een probleem voordoet. Vandaar dat wij hebben beslist om de zoektocht voort te zetten en om een doorgedreven controle uit te oefenen van elk lot veevoeder dat het bedrijf verlaat, op kosten van de onderneming. Wij kunnen het ons immers niet permitteren van om de zoveel tijd een hele lijst landbouwbedrijven te moeten blokkeren omdat er zich een probleem voordoet in een veevoederbedrijf, waarvan wij tot op heden de oorzaak niet kennen.

Wij konden slechts vaststellen dat er vervuiling was. De verdienste van het Agentschap bestaat erin dat de vaststelling wordt gedaan en dat er snel wordt gereageerd, in alle openheid, door bijvoorbeeld de nodige bedrijven te blokkeren. Dergelijke situaties mogen zich evenwel niet voordoen.

Momenteel zit men een beetje vast, maar de onderzoeken worden voortgezet. Bovendien is er een doorgedreven controle van het bedrijf en van elk lot veevoeder dat het bedrijf verlaat, op kosten van het bedrijf.

05.03 **Annemie Van de Castele (VU&ID)**: Mijnheer de minister, ik ben het met u eens dat er te veel andere slachtoffers vallen.

Jammer genoeg moesten wij vroeger vaststellen dat er in de sector waarvan sprake minder bonafide zaken gebeuren. Vandaar dat de waakzaamheid groot moet zijn.

Ik meen te hebben begrepen dat er een verhoogd toezicht is, maar hoelang zal dat duren? Is er bovendien medewerking vanwege het bedrijf? Het is immers erg toevallig dat in hetzelfde bedrijf twee of drie keren problemen worden vastgesteld. Er zou volgens mij een procedure moeten bestaan om dergelijke bedrijven op een bepaald ogenblik zelf hun verantwoordelijkheid te doen opnemen. Ik weet ook niet precies

05.02 **Jef Tavernier**, ministre: Je vous transmettrai une réponse détaillée, mentionnant toutes les informations pertinentes par écrit.

Nous ne connaissons pas les causes de cette pollution. Elle provient directement de l'entreprise de production d'aliments pour animaux, mais nous ne savons pas à quel niveau le problème s'est posé. Il est, en tout cas, procédé à une enquête plus avant. Nous effectuons un contrôle approfondi de chaque lot d'aliments qui quitte l'entreprise, et ce, aux frais de cette dernière.

L'AFSCA a le mérite d'avoir réagi rapidement et en toute transparence.

05.03 **Annemie Van de Castele (VU&ID)**: Il semble en effet indiqué d'accroître la vigilance. Combien de temps cette surveillance renforcée sera-t-elle appliquée? L'entreprise y collabore-t-elle? N'est-il pas possible d'imposer à une telle entreprise, où l'on a déjà constaté un cas de pollution, de prouver elle-même qu'elle mène ses activités de manière propre et régulière?

hoe dat zou moeten gebeuren,. Een verhoogd toezicht kan men uiteraard niet eeuwig volhouden.Op een gegeven ogenblik zal het bedrijf zelf moeten bewijzen dat het clean is.

05.04 Minister **Jef Tavernier**: Laat het wel duidelijk zijn dat het verhoogde toezicht op hun kosten plaatsvindt. Dat zal duren ofwel tot de oorzaak van de vervuiling is gevonden, ofwel omdat de periode zonder problemen al zo lang aanhoudt dat men ervan uitgaat dat het verhoogde toezicht niet meer nodig is. Ik wens mij thans evenwel niet uit te spreken over de lengte van die periode.

05.05 **Annemie Van de Casteele** (VU&ID): Werkt het bedrijf ook mee, mijnheer de minister?

05.06 Minister **Jef Tavernier**: Het bedrijf werkt inderdaad mee. Zij kunnen trouwens niet anders. Niet meewerken betekent dat zij andere sancties oplopen. Wij kunnen ons geen ongelukken veroorloven.

05.04 **Jef Tavernier**, ministre: Cette surveillance renforcée est toujours effectuée aux frais de l'entreprise et sera maintenue jusqu'à ce que l'origine de la pollution soit découverte ou jusqu'à la fin d'une période sans problèmes suffisamment longue, permettant de déduire qu'il est inutile de continuer les contrôles.

05.06 Minister **Jef Tavernier**: Je ne désire pas me prononcer sur la longueur de cette période. Il est évident que l'entreprise collabore à la surveillance. Par ailleurs, dans le cas contraire, elle s'exposerait à des sanctions.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

06 **Vraag van de heer Roel Deseyn aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de MUG-helikopter in West-Vlaanderen" (nr. A185)**

06 **Question de M. Roel Deseyn au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "l'hélicoptère du SMUR en Flandre occidentale" (n° A185)**

06.01 **Roel Deseyn** (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik wil het met u even hebben over de MUG-helikopter in West-Vlaanderen en de penibele situatie waarin die zich bevindt.

Deze dienst, die toch wel belangrijk is bij dringende medische hulpverlening, staat zwaar onder druk. Ik wil dan ook enkele feiten preciseren teneinde het probleem enigszins te duiden.

De MUG-helikopter is in West-Vlaanderen, in een deel van Oost-Vlaanderen en van Zeeland – aangezien dit de straal rond Brugge betreft – operationeel in een straal van 50 km. Dit komt overeen met ongeveer 2 miljoen inwoners. Ik reken daarbij niet de honderdduizenden zomertoeristen die niet alleen tijdens de vakanties maar ook in de weekends naar de kust trekken. De helikopter wordt gemiddeld tweemaal per dag ingezet, dus ook steeds meer buiten de zomerperiode om gespecialiseerde medische hulp te bieden in noodtoestanden. Daarnaast wordt de helikopter ook gebruikt voor het transport van bijvoorbeeld organen. Dit valt ook onder de noemer van dringende interventies.

Als er een ongeval op meer dan 10 km van het ziekenhuis gebeurt, wordt in deze regio heli-hulp verkozen. Dit is nogal evident omdat er een grotere snelheid is. Ik meen dat we in Vlaanderen snelle medische hulp – binnen de 15 minuten – moeten kunnen garanderen. Met de auto haalt men op onze wegen amper 60 km per uur, met de helikopter wordt dit al vlug 220 km per uur.

Vanuit de medische spoeddiensten stiiat dan ook de vraag om de

06.01 **Roel Deseyn** (CD&V): L'hélicoptère du SMUR est opérationnel dans un rayon de cinquante kilomètres environ en Flandre occidentale, dans une partie de la Flandre orientale et dans la province néerlandaise de Zélande, ce qui équivaut à deux millions d'habitants, auxquels il convient d'ajouter les nombreux touristes pendant la haute saison. L'hélicoptère est utilisé non seulement pour administrer l'aide médicale urgente lorsqu'un accident se produit à plus de 10 kilomètres d'un hôpital mais également pour le transport d'organes.

L'utilisation de l'hélicoptère du SMUR est à présent remise en question dans la mesure où, à la fin de cette année, le sponsor privé, l'entreprise DVV, cessera son parrainage. Le budget dont a besoin l'asbl *Instituut voor dringende medische hulpverlening*, qui assure les vols par hélicoptère.

inzetbaarheid van de helikopter als medische urgentiegroep te vergroten. Het gaat dan over comfortabele interventies die natuurlijk het slachtoffer ten goede komen.

De VZW Instituut voor dringende medische hulpverlening kampt momenteel evenwel met financiële problemen. De reden daarvoor is eenvoudig. Haar sponsor, DVD De Volksverzekering, die vroeger trouwens altijd sponsor was, heeft voor dit project afgehaakt.

Concreet betekent dit dat, indien er niets wijzigt in de financiering, eind dit jaar vanuit het Brugse AZ Sint-Jan geen MUG-helikopters meer zullen opstijgen voor dringende noodoproepen.

Voor de leasing van de helikopter, de betaling van twee piloten en technisch personeel heeft de VZW een budget nodig van ongeveer 420.000 euro wat neerkomt op 17 miljoen oude franken. De patiëntenfacturen kunnen amper 20 procent van de kosten dekken. Uiteraard kan men die facturen niet mateloos opdrijven. De kosten zijn reeds hoog gezien de efficiëntie van een dergelijke helikopter.

Bijgevolg krijgt de VZW een toelage van de provincie en betalen 45 van de 64 West-Vlaamse gemeenten 25 eurocent per inwoner. Men kan dus eigenlijk al spreken van een grote solidariteit van de bevolking.

Voorlopig werd er nog geen nieuwe sponsor gevonden en hoewel het zeer lovenswaardig is dat de provincie en de gemeenten dit initiatief steunen, ik wil daar zeker niet de minste afbreuk aan doen, lijkt het mij toch niet meteen hun bevoegdheid om tussen te komen in de uitbatingskosten van een MUG-helikopter. Dit is veeleer een taak van de federale overheid. We stellen echter vast dat een en ander weer wordt doorgeschoven, zoals in andere dossiers. Ook hier, voor de MUG-helikopter, moeten de ondergeschikte besturen de portefeuille bovenhalen en bijspringen ten bate van hun inwoners. Het is eigenlijk een heel verregaande solidariteit; het gaat immers niet alleen over slachtoffers in de gemeenten uit West-Vlaanderen. Er zijn ook interventies in Oost-Vlaanderen waar geen bijdrage wordt gevraagd.

Mijnheer de minister, ik kom tot mijn vragen. Ten eerste, wordt er nu al op de een of andere manier tussengekomen door de federale overheid of op een andere manier bijgedragen tot een goede werking van deze MUG-heli? Ik heb daar immer geen kennis van.

Ten tweede, indien niet, ziet u dan een mogelijkheid om via een overheidstussenkomst de MUG-heli te laten voortbestaan? Ik denk dat dit nogal wenselijk is. U kunt misschien zeggen dat het een atypische situatie is maar wij hebben dat nodig in West-Vlaanderen gezien de specifieke toeristische recreatie aldaar.

Ten derde, ziet de minister andere oplossingen om de MUG-helikopter in de toekomst verder te kunnen blijven inzetten in het belang van heel wat landgenoten? Kan er dan een uitbreiding zijn naar de andere provincies aangezien het hier toch om een effectieve vorm van hulpverlening gaat die de patiënt en de volksgezondheid ten goede komen?

06.02 Minister **Jef Tavernier**: Mijnheer de voorzitter, collega Deseyn, de MUG-problematiek is een problematiek die me sterk aanspreekt, al was het maar omdat het het eerste dossier was waarmee ik geconfronteerd werd begin september. Daarbovenop kwam de hele specifieke vraag inzake de MUG-helikopters waarbij sommigen de MUG-helikopters zien als de nec plus ultra. Het van het. Dat moet een

s'élève à 420.000 euros. Les factures des patients ne couvrent que 20% du coût total. L'asbl est également subventionnée par la province et par 45 des 64 communes de Flandre occidentale.

La recherche d'un nouveau sponsor n'a jusqu'à présent rien donné. A l'heure actuelle, les pouvoirs publics fédéraux interviennent-ils déjà, sous l'une ou l'autre forme, dans les frais de fonctionnement de l'hélicoptère du SMUR? Les autorités fédérales peuvent-elles garantir que cet hélicoptère pourra continuer à voler sans le parrainage d'un sponsor privé?

06.02 **Jef Tavernier**, ministre: Le système des SMUR a récemment fait l'objet d'une programmation qui désigne des équipes SMUR pour l'ensemble du territoire national. Le principe de base est qu'un patient.

klein beetje gerelativeerd worden en in een bepaald kader worden geplaatst, ook als het gaat over West-Vlaanderen. Het is duidelijk dat we daarover spreken en discussiëren.

Eerst en vooral moeten we vaststellen dat inzake het MUG-landschap, de medische urgentiediensten, een programmatie bestaat zodanig dat gans België vrij gelijkmatig – met wat discussiepunten – overdekt wordt door MUG-equipes. Hierbij werd ervan uitgegaan dat de patiënt wier toestand dringende medische hulp vereist, binnen de 15 minuten, idealiter binnen de 10 minuten, hulp moet krijgen van een MUG-equipe. Door de spreiding van de ziekenhuizen over het Belgisch grondgebied is het op dit ogenblik niet mogelijk om overal binnen de 15 minuten hulp te bieden. Het is belangrijk te zien dat niet alleen de MUG zelf werkt, het voertuig, maar ook een equipe. Dat vergeet men soms. Met een goed uitgeruste ziekenwagen is men niets als er geen goede equipe is. Bovendien moet dat gekoppeld zijn aan een daartoe erkend ziekenhuis zodat alles op hetzelfde niveau staat, zowel inzake uitrusting als inzake beschikbaarheid. Alleen op de plaatsen waar men niet binnen de 15 minuten geraakt met de interventie van een MUG-wagen is de tussenkomst van een helikopter een oplossing. Men moet dan wel rekening houden met het feit dat die helikopter wel degelijk moet kunnen landen. In een aantal gevallen kan die helikopter niet landen. Als men het heeft over snelheden moet men er ook rekening mee houden dat het iets meer tijd vergt om op te stijgen met een helikopter, om te starten dan dat men met een wagen vertrekt. Enerzijds is er de aanlooptijd. Anderzijds is er de tijd die men nodig heeft ter plaatse.

Wat West-Vlaanderen betreft, is het duidelijk dat een helikopter reeds een aantal jaren wordt ingeschakeld. Een zestal jaar geleden werden de modaliteiten van die inzet afgesproken met het ministerie van Volksgezondheid. In 1998 werd dit herhaald op een internationaal symposium specifiek over helikopterhulp te Brugge.

Bij de inzet van de helikopter moet er bovendien ook rekening mee worden gehouden dat een helikopter niet altijd kan vliegen, bij mist en 's nachts en dat het vluchtschema aan strikte regels is onderworpen. Dat is de reden waarom we stellen dat een helikopter een additioneel middel is en niet ter vervanging van. Vandaar dat we gesteld hebben dat eerst al de rest geregeld moet zijn vooraleer beslissingen te nemen in verband met de inzet van een helikopter. Dat betekent dat het vroegere advies van de Nationale Raad voor Dringende Geneeskundige Hulpverlening onvoldoende is omdat we met een nieuwe situatie geconfronteerd worden.

We stellen wel vast dat de MUG-helikopter betaald wordt door de overheden en voor mij is het ook heel duidelijk dat daar op dit moment in West-Vlaanderen financiële problemen zijn. We wachten echter op een nieuw bruikbaar advies van de Nationale Raad voor Dringende Geneeskundige Hulpverlening. Eens dat advies er is, op basis van de nieuwe situatie, kunnen we beslissen over bijkomende budgetten, bijkomende financiering, vanuit de federale overheid.

Op dit moment is er dus niet in voorzien. Dat is heel duidelijk. Maar, voor de toekomst blijft dat mogelijk in het kader van de Europese HEMS-regeling, Helicopter Emergency Medical Service. Daarvoor hebben we dat advies nodig. Er wordt aan een dossier verdergewerkt op basis van basishulpverlening door goed uitgeruste wagens die gans het grondgebied overdekken. Op basis van de nieuwe situatie moet er een nieuwe benadering komen van de helikopterhulp en daaraan moet dan een eventueel bijkomende financiering gekoppeld worden. Maar, laat ons niet de kar vóór het paard spannen. Maar ik sluit het niet uit. Ik wil me wel een beetje afzetten tegen – ik heb niet aezead dat u dat doet –

lorsqu'il nécessite une aide médicale urgente et sophistiquée sur place, reçoit l'aide d'une équipe SMUR dans les 15 minutes qui suivent. Une équipe SMUR doit toujours intervenir à partir d'un hôpital agréé à cet effet. La répartition des hôpitaux dans notre pays ne permet pas toujours de respecter ce délai de 15 minutes. L'hélicoptère peut constituer une solution pour les régions concernées, à condition toutefois que l'appareil puisse se poser à proximité. Par ailleurs, un hélicoptère ne peut parfois pas décoller, comme en cas d'épais brouillard par exemple, et son plan de vol est soumis à toute une série de réglementations. C'est la raison pour laquelle l'hélicoptère est considéré comme un moyen additionnel pour transporter une équipe SMUR lorsqu'il s'avère qu'il peut être sur place, en tenant compte du temps de démarrage de 4 minutes, plus rapidement que la voiture SMUR.

Un règlement définitif concernant les hélicoptères SMUR ne pourra être élaboré que lorsque la programmation des équipes SMUR sur la route aura été fixée définitivement. Un nouvel avis a entre temps été demandé au Conseil national de l'aide médicale urgente.

A l'heure actuelle, l'hélicoptère du SMUR est subventionné par plusieurs pouvoirs publics et financé par des sponsors. Après le retrait du sponsor privé, un problème financier se pose en effet en Flandre occidentale. Le gouvernement fédéral ne peut cependant considérer l'hélicoptère du SMUR de Flandre occidentale comme un projet spécifique pour l'octroi d'une aide financière. Un financement dans le cadre du programme européen *Helicopter Emergency Medical Service* n'est envisageable qu'après le dépôt du nouvel avis du Conseil national de l'aide médicale urgente. Je pense qu'il devrait être tenu compte dans cet avis de la précieuse expérience acquise entre-temps avec l'hélicoptère du SMUR en Flandre occidentale.

het feit dat men de helikopterhulp en de MUG-helikopter ziet als de ultieme oplossing. Ik denk dat in een aantal omstandigheden wij wel eens een verkeerde reflex kunnen hebben.

(...)

06.03 Minister **Jef Tavernier**: Vandaar dat hij soms sneller ter plaatse is, los van de snelheid waarmee hij zich verplaatst.

De **voorzitter**: Er is een toekomst naar de politiek.

06.04 **Jef Valkeniers** (VLD): Ik ken ook verschillende huisartsen die zich zelfs per moto verplaatsen, ik vermoed omdat ze sneller en ook gemakkelijker kunnen parkeren.

06.05 **Roel Deseyn** (CD&V): Mijnheer de minister, u doet de MUG-helikopterdienst een beetje af als een complementair middel. Dat blijkt toch uit de gesprekken met de sector. U spreekt over helikopterequipes. Het is nogal evident dat die moeten verbonden worden aan bepaalde ziekenhuizen. U zegt: er zijn veel ziekenhuizen. Het is natuurlijk duidelijk dat dit niet hoeft voor elk ziekenhuis, want die helikopters hebben een grote actieradius, met gerichte interventiepunten of ankerpunten; één volstaat zelfs voor onze provincie. Dus dat kan eigenlijk het probleem niet zijn.

Het provinciebestuur van West-Vlaanderen levert wél een inspanning. De meest recente gegevens wijzen erop dat zij nu voor een volgende begroting daar aanzienlijke middelen voor uittrekken. Wat zien zij na grondige evaluatie? Dit is zo waardevol dat dit moet gefinancierd worden. Zij nemen daar wél hun verantwoordelijkheid op, in tegenstelling tot wat er hier ook federaal gebeurt. Wat zien we? Dit biedt minder perspectieven voor de provincie West-Vlaanderen dan voor andere projecten. Maar ze willen daar zeker hun verantwoordelijkheid niet ontlopen omdat zij die continuïteit in de dienst zo belangrijk vinden.

U zegt dat er een nieuwe studie komt. We zullen zien of dat al dan niet hoeft en volgens welke modaliteiten. Toch vind ik het belangrijk dat die continuïteit bewaard wordt. Want als die studie dan zal uitwijzen dat het zeker zin heeft en uiterst wenselijk is, dan is het eigenlijk maar triestig dat we nu niet in die continuïteit zouden kunnen voorzien.

U zegt dat we dat moeten relativeren maar als dat wordt gezegd tegen patiënten in grote nood of mensen die dringend een transplantatie van een orgaan nodig hebben op grote afstand, dan klinkt dat nogal depreciërend ten overstaan van die mensen.

U zegt dat wij het nut van die helikopter moeten relativeren. U kunt ook de situatie op onze Vlaamse wegen. Ik pleit er dus voor een serieuze inspanning te leveren op federaal niveau om die hele dienst te bewaken.

06.06 Minister **Jef Tavernier**: Ik wil er wel op wijzen dat het niet het terugtreden is van de federale overheid qua financiering dat een probleem schept, maar wel het feit dat de vroegere sponsor blijkbaar niet meer wil sponsoren en dat men nu dus een bijkomend beroep doet of wil doen op de federale overheid.

06.05 **Roel Deseyn** (CD&V): L'hélicoptère du SMUR n'est, à mes yeux, pas un instrument additionnel, mais plutôt un élément complémentaire de l'aide médicale urgente.

Vu le vaste rayon d'action de l'hélicoptère, un seul point d'ancrage fixe suffit pour couvrir tout le champ d'action.

La province de Flandre occidentale consent un effort budgétaire considérable et est totalement convaincue de l'utilité d'un tel hélicoptère. Je regrette que le gouvernement fédéral ne soit, quant à lui, pas disposé à délier les cordons de la bourse dans une même mesure.

06.06 **Jef Tavernier**, ministre: Le problème que pose l'hélicoptère du SMUR de Flandre occidentale n'est pas que le pouvoir fédéral refuse de faire un effort, c'est que le sponsor privé s'est désisté de sorte que l'on doit demander un effort supplémentaire aux pouvoirs publics.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

07 Vraag van de heer Yves Leterme aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de vergoeding voor runderen die uit voorzorg uit de voedselketen worden gehouden" (nr. A187)

07 Question de M. Yves Leterme au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "les indemnités versées aux agriculteurs pour les bovins retirés de la chaîne alimentaire par mesure de précaution" (n° A187)

07.01 **Yves Leterme** (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, de Europese reglementering bepaalt dat wanneer de voorlopige uitslag van een BSE-test positief is in het slachthuis maatregelen worden genomen. Meer bepaald wordt uiteraard het betrokken karkas, het betrokken rund onmiddellijk in beslag genomen. De regel is dat niet alleen het betrokken karkas, maar ook het karkas of het rund dat onmiddellijk voor het betrokken rund geslacht werd "in behandeling wordt genomen" en ook de twee runderen die in de slachtlijn volgen na het positieve karkas in beslag worden genomen. In totaal worden dus eigenlijk vier karkassen door een maatregel getroffen. De Europese verordening spreekt zich niet uit over de wijze waarop de betrokken veekwekers worden vergoed of zouden moeten worden vergoed. Nu is mij opgevallen, is mij gesignaleerd ook door mensen die getroffen zijn, die gedupeerd zijn door de betrokken regelgeving, dat de Belgische interne regelgeving op het vlak van de vergoeding eigenlijk toch wel een anomalie vertoont, in die zin dat wanneer een bepaald karkas positief is op de definitieve BSE-test die volgt op de voorlopige en de eerste BSE-test, de Belgische regelgeving – wat normaal is – in een vergoeding voorziet. De betrokken veekweker wordt vergoed voor het positieve karkas, maar dat is niet het geval voor de drie andere runderen of karkassen naargelang de toestand waarin ze zich op de slachtlijn op dat moment al bevonden. Wanneer dan de definitieve BSE-test negatief zou zijn, zouden de ten onrechte in beslag genomen karkassen worden vergoed en blijft uiteindelijk het bedrijf zijn dieren behouden. Dat is het punt niet. Het punt is dat die drie andere dieren, die uit voorzorg uit de voedselketen worden genomen overeenkomstig een bepaalde Europese verordening waar men achter kan staan gelet op de sanitaire oogmerken die worden nagestreefd en de oogmerken van volksgezondheid, niet worden vergoed. De betrokken veekweker, die reeds benadeeld wordt, krijgt daarbij te maken met het feit dat heel vaak die andere karkassen uit voorzorg uit de voedselketen worden gehouden terwijl ze naderhand niet aangetast blijken te zijn en dus eigenlijk kerngezond zijn. In elk geval, de boer, de veekweker, is daar de dupe van.

Ik heb twee vragen. Eén, ik veronderstel dat ik de regelgeving die mij aangereikt is – ik geef dat toe, die mij gesignaleerd is – juist heb nagelezen. Twee, geconfronteerd met die anomalie die uiteraard recent is, gelet op de recente aard van heel wat maatregelen die met betrekking tot die BSE-besmetting zijn genomen, wat vindt u daarvan, mijnheer de minister? Bent u bereid om desgevallend de regelgeving aan te passen zodat rechtvaardigheid zou kunnen geschieden en de schade die wordt geleden door een veekweker omdat toevallig zijn beesten of zijn karkassen – ik weet niet in welke toestand ze zich dan bevinden – in de omgeving van een besmet dier hangen, zou kunnen worden vergoed?

07.02 Minister **Jef Tavernier**: Mijnheer Leterme, ik stel vast dat u zoals ik ook karkassenspecialist begint te worden, eventueel zelfs van buurtkarkassen. Voor mij is duidelijk dat het belangrijk is van te weten in welke buurt men zich bevindt.

07.01 **Yves Leterme** (CD&V): Un règlement européen exige que lorsque le résultat provisoire d'un test ESB est positif, le bovin concerné soit immédiatement saisi. Par mesure de précaution, sont également saisies et détruites la carcasse précédant la carcasse positive dans la ligne d'abattage ainsi que les deux carcasses qui la suivent.

Ce règlement européen ne comporte aucune disposition évoquant l'indemnisation à verser à l'éleveur. La réglementation belge prévoit, quant à elle, que si le résultat du test ESB définitif est positif, l'éleveur est indemnisé pour l'animal contrôlé positif et pour le reste de son cheptel. En cas de résultat négatif, la carcasse indûment saisie donne lieu à indemnisation et l'éleveur peut conserver son cheptel.

Le problème qui se pose maintenant est que l'éleveur ne reçoit pas d'indemnisation pour les trois bêtes saines se trouvant aux côtés d'une bête contaminée dans la ligne d'abattage et qui par précaution sont retirées de la chaîne alimentaire. Le ministre est-il disposé à adapter la réglementation et à prévoir une indemnisation dans pareil cas?

07.02 **Jef Tavernier**, ministre: Le dépeçage d'une carcasse constitue une opération au cours de laquelle le risque de contamination des carcasses voisines est relativement

De vergoeding is geregeld in het kader van de maatregelen ter bestrijding van de BSE en in het kader van het programma van verhoogd toezicht door snelle testen in het slachthuis en bij het destructiebedrijf. Die vergoedingssystemen moeten de goedkeuring krijgen van de Europese Commissie en u weet dat die nogal streng toekijkt met de bedoeling om onrechtmatige, concurrentievervalsende steunmaatregelen aan de landbouw tegen te gaan.

Een groot verschil tussen BSE en de andere tot op heden gereglementeerde dierenziekten zoals varkenspest en mond- en klauwzeer, is dat de bevestigende diagnose voor BSE niet kan bekomen worden op het levende dier. Dat is dus eigenlijk het probleem. De testen kunnen enkel gebeuren op materiaal dat slechts na doding of slachting kan verkregen worden. Vandaar dat voor BSE in een vergoeding is voorzien voor karkassen die positief reageren op een snelle test. In een normaal slachtproces kan het zijn dat bij bepaalde handelingen of op bepaalde momenten de karkassen elkaar raken of dat materiaal van het ene karkas overgaat op het naburige. Een dergelijk kritiek punt met betrekking tot BSE in een rundveeslachthuis is het splijten en het zagen – u hebt dat misschien ooit gezien – van de karkassen in twee helften. Indien een BSE-test positief is en het overeenkomstige karkas wordt afgekeurd, dienen ook de buurtkarkassen om reden van buurtbesmetting afgekeurd en vernietigd te worden. Dat is duidelijk bepaald in de verordening.

Er zijn echter uitzonderingen. Een uitzondering kan verleend worden voor die buurtkarkassen indien de verantwoordelijke van de inrichting, dus de uitbater, voorzieningen heeft getroffen die een contaminatie van de buurtkarkassen tijdens het slachtproces verhinderen. Contaminatie is op dat moment niet het gevolg van het productieproces op het landbouwbedrijf, maar wel van het productieproces van het slachthuis. Het feit dat men enerzijds zegt dat dit slechts een theorie is, en men anderzijds weet dat de uitbater van het slachthuis bepaalde maatregelen kan nemen om buurtbesmettingen te voorkomen, betekent dat de aansprakelijkheid voor die besmetting op dat moment bij de slachthuizen ligt. De slachthuizen beschikken over middelen om zich tegen dit risico in te dekken. Zij kunnen ofwel de nodige maatregelen nemen, ofwel zich indekken tegen dit risico. De exploitatiemaatregelen die zij moeten nakomen om de inbeslagname van naburige karkassen te voorkomen, zijn vastgelegd in een ministeriële omzendbrief. Dat is dus bepaald. Standaardoplossingen zijn niet voorhanden, zodanig dat noch de Europese Commissie noch de Belgische overheid het gepast achten om met dat doel in regelgeving technische voorwaarden vast te leggen. De schikkingen die de slachthuizen zouden nemen, worden geval per geval voorgelegd aan het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen. De maatregelen betreffende de buurtkarkassen zijn bekendgemaakt bij het in werking treden van het verhoogd toezicht op BSE op de karkassen in de slachthuizen.

Dus, ik denk dat het duidelijk is. U zit dus met uw besmet karkas of u zit met de buurtkarkassen. Er zijn bepalingen opgelegd om niet tot vernietiging te moeten overgaan. Dat is dus de verantwoordelijkheid van het slachthuis. Nu, de representatieve vereniging van de slachthuizen heeft op een bepaald moment, op het moment van verhoogd toezicht op de BSE, zelfs het voorstel gedaan om een met de verzekering voor gortig vlees vergelijkbare verzekering in te voeren. Zij hebben gezegd: "Liever dat dan te investeren in structurele of organisatorische aanpassingen in het slachtproces, om versleping te voorkomen".

Men heeft dat voorstel gedaan en daarbij is het eigenlijk gebleven. Nu is het zo dat aan de eisen inzake volksgezondheid voldaan worden door zowel het uit consumptie halen van decontamineerde buurtkarkassen

élevé. C'est la raison pour laquelle ces dernières sont également détruites en cas de véritable contamination. Cette mesure n'est pas nécessaire lorsque l'exploitant de l'abattoir a pris des dispositions rendant une telle contamination impossible.

La responsabilité d'une contamination ressortit aux abattoirs. Ils peuvent donc se prémunir contre une saisie.

Ni la Commission européenne, ni les pouvoirs publics belges n'ont estimé souhaitable d'instaurer des conditions techniques générales pour des solutions de type standard. L'Agence fédérale pour la sécurité de la chaîne alimentaire (AFSCA) statue au cas par cas.

Les abattoirs connaissent les procédures mises en oeuvre. Leurs associations professionnelles ont déjà proposé d'instaurer un système d'assurance au lieu de devoir investir dans une infrastructure permettant d'éviter les contaminations mais, depuis lors, le dossier n'a plus évolué. Ni le Fonds sanitaire, ni les autorités ne peuvent cependant prendre en charge les pertes économiques. Par ailleurs, l'AFSCA n'a pas ménagé ses efforts pour limiter les pertes engendrées par l'attente du résultat des tests.

Le phénomène des carcasses testées positives par erreur, c'est-à-dire lorsque le premier test n'est pas confirmé par le second, peut du reste bel et bien faire l'objet d'une nouvelle discussion. En l'espèce, la responsabilité des pertes encourues n'est pas intégralement imputable à l'abattoir.

J'ai à nouveau appelé les associations professionnelles à mettre au point un système d'assurance qui couvre la perte des carcasses voisines. Les propriétaires concernés restent toutefois libres de réclamer une indemnité équitable pour la perte encourue en raison du manque de précautions prises par l'abattoir.

als door het nemen van de in de ministeriële rondzendbrief bepaalde structurele of organisatorische aanpassingen aan het slachtproces. Als de naburige karkassen in beslag worden genomen omdat op een onderzocht karkas geen snelle test noch een gewone test kon worden uitgevoerd, kan het slachthuis de aansprakelijkheid van een derde invoeren. Ongeacht of het gaat om de bestrijding van BSE of van andere ziekten kunnen noch de overheid noch het Fonds de economische verliezen dragen die voortvloeien uit de uitvoering van de door de gezondheidsreglementering opgelegde controles, behalve wanneer een fout bij de uitvoering van die controles kan worden aangetoond. Het Agentschap heeft het nodige gedaan om de met de uitvoering van de snelle en bevestigende test samenhangende economische verliezen zoveel mogelijk te beperken door, telkens wanneer de resultaten op zich laten wachten, te voorzien in een origineel opslagsysteem voor het vlees, dus na uitbenen, versnijden, enzovoort, en dat onder veterinaire toezicht. Gelet op de wetgeving die geldt met betrekking tot de financiering van de controles kan het Agentschap deze maatregelen niet bekostigen.

De raad van het Fonds zou een nieuwe discussie kunnen voeren omtrent de gepastheid van een schadevergoeding voor naburige karkassen van een vals positief karkas. Dat is iets anders. Als het een vals positief is, dit wil zeggen een karkas waarvoor de ongunstige snelle test niet wordt bevestigd door de gewone test, ligt de verantwoordelijkheid immers voor een deel niet bij het slachthuis. Dit punt zou kunnen worden onderzocht op verzoek van de landbouworganisaties.

Daarnaast heb ik nogmaals aangedrongen bij de representatieve beroepsverenigingen van slachthuizen dat zij een verzekeringssysteem zouden opzetten dat de risico's dekt die de landbouwers lopen met betrekking tot naburige karkassen van een bevestigd positief karkas.

Intussen staat het de eigenaars van inbeslaggenomen en vernietigde naburige karkassen vrij om, eventueel met steun van hun syndicaat, een eerlijke vergoeding te eisen voor het verlies dat zij hebben geleden doordat het slachthuis niet alle voorzieningen heeft genomen.

Men heeft dus, enerzijds, de verantwoordelijkheid van de overheid met bepaalde vergoedingen, en, anderzijds, de verantwoordelijkheid van het slachthuis met daarin twee mogelijkheden: ofwel zelf vergoeden of via een verzekering, ofwel de mogelijkheid om de gepaste maatregelen te nemen opdat er geen buurtcontaminatie meer mogelijk is.

Voor een aantal zaken, waarvoor de overheid verantwoordelijk is, neemt zij de vergoeding op zich. Er zijn natuurlijk een aantal appreciatieproblemen die zich aandienen als een geval zich voordoet.

07.03 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de minister, laat mij beginnen met het positieve. Ik neem akte van het feit dat u bereid bent om met betrekking tot de valse ongunstige uitslagen van die karkassen een overleg op te starten teneinde, gelet op de medeverantwoordelijkheid van de controlerende overheidsinstantie, na te gaan op welke wijze billijk aan de geleden schade kan worden tegemoet gekomen.

Uw antwoord ontgoocht mij echter. Het is inhoudelijk zeer goed gestoffeerd en uitgebreid, maar het ontgoocht mij omdat u juist op het punt waar u als overheid – niet alleen als Jef Tavernier, maar als minister van Volksgezondheid – uw verantwoordelijkheid zou moeten opnemen, past.

07.03 Yves Leterme (CD&V): Encourager la concertation pour régler le problème des carcasses testées positives erronément, constitue l'élément positif de votre réponse. Le reste me déçoit : les personnes qui ne sont pas responsables d'une contamination sont quand même pénalisées financièrement. Les autorités abandonnent ces personnes à leur sort et celles-ci doivent tenter d'obtenir gain de cause devant la

Wat is het feit? U hebt maatregelen vanuit het oogpunt van de volksgezondheid, controles ter handhaving van die maatregelen en ter handhaving van de nagestreefde doelstellingen. Iemand die totaal geen verantwoordelijkheid draagt voor een element dat een negatieve invloed heeft op de volksgezondheid, wordt gestraft en lijdt schade. De overheid die mee aan de basis ligt van het controlesysteem dat rechtstreeks de oorzaak is van die schade – het is bijna een “aquillaanse” aansprakelijkheid – zegt dat men dat moet oplossen met het betrokken slachthuis, dat het slachthuis zich moet verzekeren, dat het ofwel maatregelen moet nemen, ofwel een vergoeding moet betalen.

Justice. Les autorités devraient prendre leurs responsabilités en la matière et prévoir une indemnité. J'ai examiné le dossier : une indemnité équitable ne rencontrerait pas d'opposition au niveau européen. Je conseille au ministre de se renseigner sur l'attitude des pays voisins en la matière.

U laat de veekwekers eigenlijk machteloos staan tegenover het slachthuis. U zou die maatregel kunnen opleggen in het kader van de exploitatievoorwaarden van de slachthuizen. U zegt de mogelijkheid te laten openstaan en het sluiten van verzekeringen te suggereren, maar waarom maakt u de maatregel dan niet afdwingbaar? Indien het wordt verplicht, dan staat de boer niet machteloos.

Als slotbemerking zegt u dat betrokkenen desnoods, eventueel in samenspraak met de organisaties, schadevergoeding kunnen eisen. Dat betekent dus dat zij zich moeten richten tot de rechtbank, terwijl zij machteloos staan ten opzichte van de slachthuizen. Het ware toch veel eenvoudiger om niet alleen A – de sanitaire controles moeten gebeuren desgevallend met schade voor de betrokken boeren en veekwekers – maar ook B te zeggen, waarbij ervoor wordt gezorgd – niet per se door de overheid, maar door de slachthuizen of op een andere wijze – dat alles in het werk zal worden gesteld om geen schade meer te lijden en dat, in geval van schade zonder enige fout maar wel als oorzakelijk verband van een overheidsmaatregel toegepast door het slachthuis, deze wordt vergoed.

Het is te gemakkelijk om te verwijzen naar de reglementering of naar Europa. Op die manier laat u de boeren over aan hun lot.

Ik weet dat het gaat om nieuwe maatregelen en misschien moeten wij een aantal kinderziektes meemaken, maar het sluitstuk is rechtvaardigheid ten aanzien van de veekweker die geen enkele schuld treft voor het feit dat de karkassen van zijn dieren toevallig liggen in de omgeving van een getroffen karkas. Die boer treft helemaal geen schuld en u laat hem aan zijn lot over, mijnheer de minister. Dat is frustrerend en ontgoochelend.

Ik volg dit dossier hoe dan ook op. U moet uw verantwoordelijkheid terzake nemen en ik hoop dat u bereid bent om ook deze aspecten aan te kaarten. Voor Europa is er in elk geval geen probleem van concurrentievervalsing mocht u aan de betrokken boeren een billijke schadevergoeding bezorgen.

Naast het gesprek dat u openlaat, in verband met de valse en ongunstige karkassen, hoop ik dat u bereid bent om de problematiek in zijn geheel te bespreken met de betrokken organisaties, om na te gaan waar de overheid desgevallend haar verantwoordelijkheid beter kan opnemen, in het verlengde van initiatieven die werden genomen door andere landen die ook werden getroffen door dergelijke verplichtingen. Ik zal u in dat verband trouwens documenten bezorgen.

07.04 Minister **Jef Tavernier**: Mijnheer de voorzitter, ik vrees dat de heer Leterme de zaken te negatief voorstelt.

Ten eerste, het is belangrijk om duidelijk vast te leggen waar de verantwoordelijkheid ligt. In een aantal gevallen ligt de

07.04 **Jef Tavernier**, ministre: Je répète que, dans un certain nombre de cas, la responsabilité incombe aux abattoirs. J'ai clairement précisé dans ma réponse que j'ai

verantwoordelijkheid bij de slachthuizen.

Ik heb duidelijk gezegd dat de slachthuizen een verzekering moeten sluiten. In de voorlaatste alinea van de tekst die ik u zal bezorgen, wordt duidelijk bepaald dat ik nogmaals zal aandringen bij de representatieve beroepsverenigingen van de slachthuizen opdat zij een verzekeringssysteem zouden creëren dat het risico dekt dat landbouwers lopen, met betrekking tot naburige karkassen van een bevestigd positief karkas. Daarover gaat het trouwens.

Mochten wij vaststellen dat er geen verzekering wordt gesloten en dat er problemen rijzen in verband met vergoedingen voor naburige karkassen, dan moet er uiteraard verder worden opgetreden. Het is echter ook mogelijk dat het slachthuis geen verzekering sluit, maar wel de kosten draagt. Een verzekeringssysteem werkt op die manier dat de premies de uitgaven dekken. Hoe de slachthuizen tewerk gaan is mij om het even, op voorwaarde dat zij hun verantwoordelijkheid opnemen en instaan voor de financiële gevolgen. Op het ogenblik dat in dat verband klachten zouden blijven komen, moet er verder worden opgetreden.

Volgens mij is de verantwoordelijkheid duidelijk gedefinieerd en is het bijgevolg ook duidelijk wie uiteindelijk de schade moet vergoeden.

07.05 Yves Leterme (CD&V): Mevrouw de voorzitter, de minister spreekt over de mogelijkheid dat er problemen zouden blijven. Ik ben een man van het volk. Ik signaleer u een probleem. Het is geen fictief probleem. Mensen die schade hebben geleden, hebben het mij voorgelegd. U zegt te zullen aandringen bij de representatieve organisatie van slachthuizen. Ik zou u willen vragen dat u effectief aandringt.

Indien die slachthuizen niet bereid zijn om te voorzien in een schadevergoeding vanuit een polis die ze sluiten, wens ik – zoals u zelf suggereert – dat er maatregelen worden genomen – meer dan aandringen –, opdat zou worden vermeden dat de nietsvermoedende bonafide veehouder het slachtoffer is van een maatregel die wel via de slachthuizen wordt ingevoerd en eigenlijk de volksgezondheid op het oog heeft. Indien er op dat vlak wordt gefaald, draagt de betrokken boer geen enkele schuld.

07.06 Minister Jef Tavernier: Wij hebben geregeld contact met het Federaal Agentschap. Binnen het Federaal Agentschap is er het raadgevend comité, waarin de betrokken sectoren zijn vertegenwoordigd. Daarnaast hebben wij overleg met landbouworganisaties, onder andere over die problematiek.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 Vraag van de heer Roel Deseyn aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de waarschuwingen voor bepaalde voedingssupplementen" (nr. A212)

08 Question de M. Roel Deseyn au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "les avertissements relatifs à certains suppléments alimentaires" (n° A212)

08.01 Roel Deseyn (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, mijn volgende vragen zijn vooral geïnspireerd door mijn bezorgdheid over hetgeen de amateurssporters en topsporters zoal moeten of kunnen slikken.

appelé une nouvelle fois les associations professionnelles à prendre une assurance spéciale. Les abattoirs ne sont pas obligés de s'assurer, mais ils doivent prendre en charge les frais.

07.05 Yves Leterme (CD&V): J'attire votre attention sur un problème réel en vous demandant instamment de prendre des mesures dans l'hypothèse où les abattoirs ne s'assureraient pas ni ne paieraient d'indemnisation aux éleveurs concernés pour les carcasses voisines de la carcasse contaminée. Les éleveurs n'ont, en effet, rien à se reprocher.

07.06 Jef Tavernier, ministre: Au sein de l'AFSCA, le Comité consultatif se penche sur ce problème.

08.01 Roel Deseyn (CD&V): L'institut Topsport Vlaanderen met en garde contre la présence de substances illicites dans certains suppléments alimentaires.

Het instituut Topsport Vlaanderen heeft er nochtans iets zinnigs over te zeggen. Zij pleiten ervoor voorzichtiger om te springen met voedingssupplementen. Het blijkt immers dat een deel van de commercieel beschikbare supplementen verboden middelen bevat. Dat is niet altijd duidelijk, want die middelen worden niet eens op het etiket vermeld. Uit onderzoek in labo's blijkt dat de voedingssupplementen vaak stoffen bevatten die op de dopinglijst of op lijsten van verboden middelen staan. Dat kan ongewild en ongeweten tot positieve dopingresultaten leiden.

De consumenten zijn in dit geval vooral topsporters en amateursporters, maar het gaat ook verder.

Het is bijna een trend – misschien een negatieve – dat mensen voedingssupplementen nemen.

De consument kan dus producten kopen die volgens de etiketten veilig zijn, maar ten gevolge van een onzorgvuldig productie- en/of verpakkingsproces toch zijn gecontamineerd met een variabele hoeveelheid van een verboden middel. Na onderzoek blijkt dat de hoeveelheid van het verboden product zelfs binnen één verpakking per tablet kan variëren. Dat zegt veel over de eventuele onzorgvuldige productiewijze. Zeker producten die men via het internet koopt, zijn in dat opzicht minder te vertrouwen. De oorsprong, de productiewijze en de precieze ingrediënten zijn dikwijls moeilijk te achterhalen. De in België verboden producten worden opgestuurd vanuit het buitenland – dat is dikwijls het geval met internethandel – en op het etiket wordt niet vermeld wat er precies inzit. Het is vaak ook niet te achterhalen wie eigenlijk verantwoordelijk is voor die verkoop, de distributie, de website enzovoort. Het mechanisme achter de website of de reclame is vaak niet te achterhalen.

Test Gezondheid – ik verwijs naar het nummer van deze zomer – heeft enkele etiketten van dergelijke producten onderzocht en zij geven enkele voorbeelden. Het is technische informatie, maar het duidt goed het probleem. Zo worden de exacte bestanddelen van het product Vital Fuel niet op het etiket weergegeven. Dat is tegen de wet. Voor het etiket Anabolic Fuel zijn er problemen met de vertaling. Dosissen variëren tot het dubbel van wat in een andere taal wordt vermeld. Op het product Vortex Pro wordt het wettelijk verplicht notificatienummer voor het supplement niet vermeld en daarnaast worden de vitamine- en mineraalgehalten niet conform de wet weergegeven.

Ik kom tot de volgende vragen.

Ten eerste, hoe verloopt de procedure van kwaliteitscontrole voor de voedingssupplementen die in de Belgische winkels en via internet te koop zijn? Welke maatregelen gaat u nemen om de kwaliteitscontrole te versterken? Wordt er systematisch gescreend wat er hier arriveert, hetzij via postorderbedrijven, hetzij via internetbestellingen? Is er al iets opgezet in dat verband?

Ten tweede, kan men geen registratieprocedure en controlesysteem analoog aan dat van de geneesmiddelen opleggen? Het zou wel wenselijk zijn als men ziet wat voor misbruiken hier aan de gang zijn.

Ten derde, zal er een informatiecampaagne komen die de consument waarschuwt voor mogelijk onzuivere producten die men via internet kan verkrijgen? Het is een minimale eis dat daarover voorlichting wordt gegeven.

Ten vierde, welke sancties leet men op aan een producent die de

L'absorption de ces suppléments peut, à l'insu du consommateur, donner lieu à des résultats positifs lors de contrôles anti-dopage. A la suite d'un processus de production et de conditionnement déficient, des produits, sûrs à en croire l'étiquette, peuvent être contaminés par une substance illicite, et ce à des degrés variables. La prudence est surtout de mise pour les produits vendus sur internet. Il est souvent difficile de déterminer la composition exacte de ces produits ainsi que l'identité des responsables du site et de la vente de ces produits.

Comment le contrôle de la qualité des suppléments alimentaires commercialisés en Belgique et sur internet est-il organisé? L'internet fait-il déjà l'objet de contrôles? Peut-on envisager une procédure d'enregistrement et un système de contrôle obligatoires, comme pour les médicaments? Procèdera-t-on au moins à une campagne d'information? A quelles sanctions un fabricant qui ne respecte pas les dispositions de l'arrêté royal du 8 janvier 1992 sur l'étiquetage s'expose-t-il?

wettelijke voorschriften inzake etikettering niet naleeft? Ik verwijs naar het koninklijk besluit van 8 januari 1992, dat dikwijls met voeten wordt getreden door de aanbieders van dergelijke producten. Hiermee vraag ik u een duidelijk signaal aan de bevolking te geven. Overtreders moeten worden gesanctioneerd, mijnheer de minister.

08.02 Minister **Jef Tavernier**: Mijnheer de voorzitter, collega Deseyn, België beschikt eigenlijk over een vrij uitgebreide kwaliteitscontrole voor voedingssupplementen. Er is een Belgische voedingssupplementenreglementering die voorziet in een notificatieprocedure voor voorgedoseerde producten- of voedingssupplementen. Deze notificatieprocedure is in feite een voorafgaandelijke controle van de overheid, binnen de Federale Overheidsdienst voor Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu. Bij de ontvangstmelding wordt een administratief notificatienummer aan elk product toegekend. Dus op het moment dat men zegt dat het een voedingssupplement is – dat is geregeld bij een koninklijk besluit van 3 maart 1992 – moet men dit voorafgaandelijk laten controleren en krijgt men een notificatienummer. De toekenning van een notificatienummer gebeurt alleen nadat de overheid zowel de samenstelling als de etikettering aan een grondig onderzoek heeft onderworpen. Bij deze controle wordt in eerste instantie de samenstelling bekeken en wordt nagegaan of deze producten geen gevaarlijke of verboden ingrediënten, zoals toxische planten en stoffen, bevatten. Tevens wordt het etiket, de bijsluiter en de presentatiewijze gecontroleerd. Regelmatig worden daar opmerkingen over gemaakt. Een tweetal gezondheidsinspecteurs behandelen deze dossiers. Bijgevolg betekent het toekennen van een notificatienummer – en daar gaat het over – impliciet dat het product gecontroleerd is.

Als er in de voedingssupplementen verboden stoffen worden aangetroffen of als zij worden voorgesteld als geneesmiddel, wordt er geen notificatienummer toegekend en wordt in samenwerking met de farmaceutische inspectie een onderzoek ingesteld. Na de toekenning van het notificatienummer doen de gezondheidsinspecteurs van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen controle bij de fabricanten en de handelaars om te verifiëren of er met de opmerkingen rekening werd gehouden.

Belangrijk is dus dat er een notificatieprocedure is voor al hetgeen dat beschouwd wordt als voedingssupplement. Bij de opstelling van het nutriëntenbesluit, van maart 1992, was er oorspronkelijk de voorkeur gegeven aan een registratieplicht. Dit was vergelijkbaar met een registratieplicht voor geneesmiddelen. Je hebt dus de registratieplicht voor geneesmiddelen. Men wilde – en niet wij, maar voorgangers – dit in 1992 ook voor de voedingssupplementen. De Europese Commissie ging hiermee niet akkoord omdat ze dit beschouwde als handelsbelemmering. Vandaar heeft de Belgische overheid toen geopteerd voor een notificatieplicht, dus een aanmelding met verplichte vermelding van een notificatienummer op het etiket. De vermelding van het toegekende notificatienummer in de etikettering had tot doel om de controle van de voedingssupplementen in detailhandel op een efficiënte manier te organiseren.

Bovendien bood dat notificatienummer aan de consument de garantie dat het product reeds door de overheid was gecontroleerd.

De Europese Commissie was echter van oordeel dat die bijkomende etiketteringseisen eveneens handelsbelemmeringen veroorzaakten aangezien die omstreden maatregel extra verpakkingskosten voor de bedrijven met zich meebracht. U ziet dus dat onze voorgaanders wel

08.02 **Jef Tavernier**, ministre: Contrairement aux autres états membres de l'Union européenne, la Belgique est dotée d'un système de contrôle de qualité approfondi des compléments alimentaires, mis en place par le biais d'une procédure de notification. Celle-ci constitue en réalité un contrôle préalable par les autorités. Lorsqu'une contamination est signalée, un numéro de notification est attribué à chaque produit. Ce numéro n'est attribué qu'après l'examen minutieux de la composition du produit et de l'étiquette. Des observations sont fréquemment formulées à ce propos à l'adresse des fabricants et des commerçants.

Si les compléments alimentaires contiennent des substances prohibées et/ou s'ils sont présentés comme des médicaments, ils ne reçoivent pas de numéro de notification et une enquête est bien évidemment ouverte en collaboration avec l'inspection pharmaceutique.

Après l'attribution d'un numéro de notification, les inspecteurs sanitaires de l'AFSCA procèdent à un contrôle auprès des commerçants et des fabricants pour vérifier s'ils ont tenu compte des observations.

Lors de l'élaboration de l'arrêté royal du 3 mars 1992 - l'arrêté «nutriments» - la Belgique a opté pour une obligation d'enregistrement comparable à celle appliquée aux médicaments. La Commission européenne avait exprimé des objections à cet égard en raison de l'entrave que représentait cette obligation pour le commerce. C'est la raison pour laquelle la Belgique a privilégié l'obligation de notification avec mention du numéro de notification sur l'étiquette pour organiser efficacement le contrôle dans le

verder wilden gaan, maar dat zij in het ongelijk werden gesteld. Trouwens, het Hof van Luxemburg heeft op 16 november 2000 een arrest gevelde waarbij België in het ongelijk werd gesteld. Het Hof was van mening dat het notificatienummer aan de consumenten enkel de garantie biedt dat het dossier bij de bevoegde instantie is aangemeld. Juridisch gezien zitten wij dus met een uitspraak van het Hof waarbij wij ons moeten neerleggen. Met andere woorden, de toekenning van een notificatienummer betekent impliciet dat het product aan een voorafgaandelijke controle is onderworpen.

Recent zijn er zogenaamde harmonisatiebesprekingen gevoerd rond de Europese richtlijn 2002/46/EG waarbij werd gesteld dat het Belgisch kwaliteitssysteem, dus de notificatieprocedure, voldoende waarborgen biedt voor de consumenten, zodanig zelfs dat ons kwaliteitssysteem in die richtlijn werd opgenomen.

Dat is de stand van zaken op wetgevend gebied.

Gezien de evolutie op de markt zullen wij bekijken of het noodzakelijk is om een informatiecampagne te organiseren om de consument te waarschuwen voor de gevaren van de aankoop van onzuivere voedingssupplementen, wat daar dan ook in zit. Want opgelet, naast de onzuivere voedingssupplementen bestaan ook nog de echt verboden supplementen. Dat is natuurlijk een probleem.

De sancties voor de inbreuken op de wettelijke etiketteringsvoorschriften zijn voorzien in de wet van januari 1977 betreffende de bescherming van de gezondheid van de verbruikers op het stuk van de voedingsmiddelen en andere producten. Dergelijke sanctie is een gevangenisstraf van 8 dagen tot 6 maanden en/of een geldboete van 250 euro tot 5.000 euro. Producten met verboden ingrediënten worden als schadelijk beschouwd en worden uiteraard uit de handel genomen en vernietigd.

Enerzijds bestaat dus de notificatie, maar anderzijds bestaan er verboden zaken. Er bestaat een overloop van het een naar het ander.

commerce de détail. Cette disposition a suscité les mêmes objections de la Commission, dans la mesure où elle entraînait des frais d'emballage supplémentaires pour les entreprises.

Dans un arrêt du 16 novembre 2000, la Cour de Luxembourg a donné tort à la Belgique. La Cour estime que la seule garantie offerte par le numéro de notification est qu'un dossier a été déposé auprès des autorités, alors que le numéro n'est attribué qu'après un contrôle minutieux de la composition et de l'étiquetage du supplément alimentaire.

Lors des discussions d'harmonisation sur la directive européenne 2002/46/EG du 10 juillet 2002, les États membres et la Commission avaient été convaincus que notre procédure offrait des garanties suffisantes au consommateur; la directive a ainsi pu intégrer notre système de contrôle de qualité.

Nous examinerons la nécessité d'organiser une campagne d'information sur les compléments alimentaires non purs.

La loi du 24 janvier 1977 prévoit une peine de prison ou une amende pour quiconque enfreint les règles relatives à l'étiquetage. Les produits contenant des ingrédients prohibés sont considérés comme nocifs et bien évidemment retirés de la vente et détruits.

08.03 Roel Deseyn (CD&V): Mijnheer de minister, ik wil u danken voor uw uitgebreid antwoord en de precisering. Uw antwoord betreft echter voornamelijk de procedure die gehanteerd wordt in de klassieke, bijna reguliere handel. Maar de internethandel maakt vooral furore na die koninklijke besluiten. Dat is een vrij recent fenomeen. Misschien moet er vanuit uw diensten toch een grondigere screening gebeuren van wat daarop allemaal wordt aangeboden, in het belang van de volksgezondheid. Als er via het Internet echt verboden middelen of zaken niet conform de Belgische wetgeving worden aangeboden, moet daartegen ook misschien opgetreden worden. Dat kan via een technische ingreep door via serviceproviders bepaalde sites te sluiten. Dat lijkt mij toch wel een piste waarop verder doorgegaan kan worden en waarover u niet veel in uw antwoord hebt gezegd. Toch is dat ook een grote bezorgdheid. De kern van mijn vraag was eigenlijk wat er allemaal beschikbaar is via het internet.

08.03 Roel Deseyn (CD&V): Votre réponse porte sur la procédure appliquée au commerce régulier en Belgique, alors que les problèmes proviennent principalement de la vente par internet depuis l'étranger. Il faut recenser les produits vendus par internet et déterminer lesquels doivent être interdits. Des sites internet devront éventuellement être fermés.

08.04 Minister Jef Tavernier: Mevrouw de voorzitter, op dat moment

08.04 Jef Tavernier, ministre: La

zitten we natuurlijk met een problematiek die de eigenlijke inhoud wat overstijgt. Het probleem blijft natuurlijk, en dat is: op welk moment doe je een fysieke controle van zaken die eventueel fysiek niet aanwezig zijn, omdat die via het internet bijvoorbeeld vanuit het buitenland worden aangeboden? Hoe kan je daar een fysieke controle uitvoeren?

Daarnaast heb je de problematiek van de handelswetgeving, waarover ik mij hier nu niet durf uitspreken. Maar ik denk dat wij ernaar moeten streven – dat zou de algemene regel moeten zijn – dat de bepalingen uit de handelswetgeving en het consumentenrecht die gelden voor fysiek aanwezige producten en voor de handel via de tot nu toe gekende kanalen evengoed van toepassing zijn op alle handel, zeker ten aanzien van de consumenten, ook via het internet. Maar op dat moment gaat het over de problematiek van de toepassing van de beperkingen en de reglementering in het kader van de handelswetgeving. Die kunnen dus duidelijk ook van toepassing zijn op de verkoop van voedingssupplementen, maar die gaan veel ruimer dan dat. Hierop kan ik hier nu niet zomaar een antwoord geven. Die vraag zou u eigenlijk aan mijn collega bevoegd voor economische zaken en de handelswetgeving moeten stellen. Maar de bezorgdheid is terecht.

08.05 Roel Deseyn (CD&V): Mijnheer de minister, het is duidelijk dat wij dit nu niet zullen oplossen. Maar mag ik dan misschien blijvende aandacht vragen voor die problematiek? Misschien moet dit in een interkabinettenwerkgroep gebeuren. Het is een inderdaad een complex probleem en ik heb daar alle begrip voor, maar ik vraag, vanuit uw ambt en uw ministerie, blijvende aandacht voor deze departementsoverschrijdende problematiek.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

09 Vraag van de heer Roel Deseyn aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "het voorkomen van risico's van GSM-gebruik" (nr. A213)

09 Question de M. Roel Deseyn au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "la prévention des risques liés à l'utilisation d'un GSM" (n° A213)

09.01 Roel Deseyn (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, over de eventuele gezondheidsrisico's ten gevolge van het gebruik van GSM's is al heel wat gesproken.

Er zijn al tal van studies gevoerd. Ik ben mij daar heel goed van bewust. Ik volg die zo een beetje. Zolang echter effectieve schade door de elektromagnetische velden van de zaktelefoon niet door de overgrote meerderheid van de wetenschappelijke onderzoeken wordt aangetoond, houdt de industrie er liever geen rekening mee.

Als we stralingsdeskundige Maurice De Ridder van de Rijksuniversiteit Gent horen, wijst hij steeds meer op het belang van het voorzorgprincipe. Dit houdt in dat als je niet echt weet of iets schadelijk is, je er beter van uitgaat dat het schadelijk is.

De meeste Franse verzekeringsmaatschappijen, zo kwam recent in de pers, verzekeren echter niet meer de risico's die mogelijk verbonden zijn aan het gebruik van de gsm. Die Franse verzekeringsmarkt laat zich in afwachting van de bekendmaking van nieuwe onderzoeksresultaten – onder meer die van de Wereldgezondheidsorganisatie die echter pas voor 2005 zijn voorzien of zullen worden uitgevoerd – leiden door het voorzichtigheidsbeginsel. Ze sluit hiermee aan bij de theorie van Maurice De Ridder.

question est surtout de savoir comment nous pouvons exercer un contrôle physique sur ces produits. Les dispositions de la législation commerciale et du droit des consommateurs s'appliquent évidemment tout aussi bien aux produits vendus par le biais d'internet, mais comment les appliquer concrètement? Je crois qu'il faudrait poser la question au ministre de l'Economie.

08.05 Roel Deseyn (CD&V): Nous devons donc rester attentifs à ce problème. Un groupe de travail intercabinets devrait peut-être se pencher sur la question.

09.01 Roel Deseyn (CD&V): Bien que de nombreuses études aient été menées, on ne sait toujours pas avec certitude si l'usage du GSM peut nuire à la santé. Dès lors que la nocivité n'est pas démontrée, l'industrie préfère ne pas en tenir compte. Les assureurs observent quant à eux le principe de précaution et assurent le risque qui pourrait être lié à l'usage d'un téléphone portable. Mais leur démarche s'arrête là.

Une récente étude française n'a pas permis de démontrer la présence de dégâts perceptibles, mais elle recommande néanmoins aux consommateurs de réduire le plus possible toute exposition au rayonnement.

Le ministre peut-il commenter les résultats de cette étude? Envisage-

De recente Franse studie, die her en der wordt geopperd, geeft aan dat er geen merkbare gevolgen zijn. Ze raadt de consument echter andermaal aan zich zo weinig mogelijk bloot te stellen aan de straling. We blijven dus voor een heel ambigu probleem staan, waarover heel weinig duidelijkheid is. Voorzichtigheid is derhalve geboden.

Mijn vragen luiden dan ook als volgt. Kunt u meer uitleg geven over deze Franse studie? Deze is voor uw diensten waarschijnlijk heel belangrijk om ook hier in België verder beleidsmatig te werken. Weet u wie die studie heeft gevoerd? Wanneer is die gevoerd? Wat zijn daarvan de exacte resultaten? Kunnen wij die studie inkijken? Worden uit de onderzoeksresultaten conclusies getrokken, zoals de Franse verzekeringssector dat doet? Worden er ook maatregelen getroffen? Hebt u op beleidsmatig vlak bepaalde plannen met die studie?

Het tweede deel van de vraag is of er momenteel in België studies lopen die zijn georganiseerd door de Staat. Wacht men ook hier de resultaten van de studie af, waarin is voorzien door de Wereldgezondheidsorganisatie? Die zijn pas voor 2005.

Ten derde, welke maatregelen werden in ons land reeds getroffen ter bescherming van de talrijke gsm-gebruikers? Met andere woorden, welke regels dienen producenten na te leven? Misschien is het interessant om daarvan wat coördinaten op te geven.

Ten slotte, welke sancties zijn verbonden aan de niet-naleving ervan? Met deze vraag, die al herhaaldelijk onder verschillende vormen is behandeld in het Parlement, wil ik aandacht vragen voor de meest actuele info die in dit debat voorhanden is.

09.02 Minister **Jef Tavernier**: Mijnheer Deseyn, het is moeilijk om te reageren op een mij onbekende studie. Mijn medewerkers hebben op de verschillende websites wel nogal wat studies teruggevonden, maar geen studie van een Franse verzekeringsmaatschappij. In ieder geval, de Franse overheid heeft een heel duidelijk standpunt ingenomen, dat niet verschilt van het onze.

Mijn voorgangster heeft het reeds verschillende keren gezegd dat de Belgische reglementering strenger is dan wat de Europese aanbeveling voorschrijft. België is daarmee een van de weinige landen die zo'n strenge reglementering heeft. In België hebben we rekening gehouden met het voorzorgsprincipe door het feit dat we onze reglementering – met alle discussies daaromtrent – strenger gemaakt hebben dan Europa ons heeft opgelegd.

Bovendien hebben we ons ertoe verbonden om, indien internationale onderzoeken uitwijzen dat er een mogelijk risico is, de regelgeving te verscherpen. Tot nu toe is er echter geen enkele studie die met voldoende gegevens aantoont dat de Belgische norm niet streng genoeg zou zijn.

Op het moment worden er in België geen studies naar de mogelijke gevolgen van de radiomagnetische straling van overheidswege gefinancierd. Bij de federale diensten voor wetenschappelijke, technische en culturele aangelegenheden werden enkele projecten ingediend die op het moment ter evaluatie voorliggen. Daarover is dus nog niet beslist.

Wat het internationaal onderzoek betreft, weet men dat er geen indicaties zijn dat er op korte termijn problemen zouden ontstaan. Eventueel zijn er problemen op lange termijn, maar goed, daarvoor moet

t-il de prendre des mesures basées sur ces résultats? Existe-t-il des études belges à ce sujet? Quelles sont les règles à respecter par les fabricants? Quelles sont les pénalités sanctionnant les infractions aux règles?

09.02 **Jef Tavernier**, ministre: Si M. Deseyn ne me communique pas d'informations supplémentaires, il me sera impossible de savoir à quelle étude il fait référence. On peut en effet trouver sur internet un nombre presque infini d'études de ce genre. La position officielle de la France est exposée sur le site web du gouvernement français.

La Belgique est l'un des rares pays européens où a été élaborée une réglementation plus stricte que la recommandation européenne. Notre pays tient compte du principe de précaution et suit scrupuleusement les études scientifiques menées en la matière. Si cela s'avérait nécessaire, rien ne nous empêcherait de durcir les règles. Cependant, rien à ce jour ne porte à croire que la réglementation belge est trop souple.

Les pouvoirs publics fédéraux ne financent plus de nouvelles études pour l'instant. Un certain nombre de projets ont toutefois été présentés et doivent faire l'objet d'une évaluation. Les résultats d'une

men natuurlijk de lange termijn afwachten. Inzake internationaal onderzoek voorziet men resultaten tegen 2005. Dat is nu eenmaal een beetje het probleem van langetermijnstudies. Op dit moment mag België, wat gsm-toestellen betreft, volgens het Europees Verdrag geen specifieke voorwaarden opleggen. Die toestellen vallen dan ook onder de toepassing van de Europese richtlijn die een vrij verkeer van producten garandeert. Ze moeten wel voldoen aan zeer strenge normen.

Wat de antennes betreft, daar hebben we wel invloed op. Daarvoor is de Belgische regelgeving vier keer strenger dan de Europese aanbeveling, omdat het daar niet gaat over het vrije verkeer van producten. Dan is het installatie op het Belgische grondgebied. Dit koninklijk besluit van 29 april 2001 is een uitvoering van de wet van 12 juni 1985 op de bescherming van de mens en van het leefmilieu tegen schadelijke effecten en de hinder van niet ioniserende stralingen, infrasonen en ultrasonen. Bij inbreuken op deze Belgische normen zijn dan ook de strafbepalingen van deze wet van toepassing, dat wil zeggen: geldboetes en gevangenisstraffen. Dat is het antwoord dat ik u kan geven, met verwijzing naar het officiële Franse standpunt van 18 januari 2001.

09.03 Roel Deseyn (CD&V): Mijnheer de minister, ik dank u voor al deze preciseringen.

Blijkbaar delen wij terzake dezelfde bekommernis.

Ter informatie nog dit. Het ware misschien interessant, voor het te voeren beleid, te informeren naar de exacte studie en naar de cijfergegevens. Ik kan u alvast vertellen dat de studie werd uitgevoerd mede in opdracht van AXA en SCOR, de Franse verzekeraars. Daarop hebben zij zich gebaseerd.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 16.25 uur.
La réunion publique de commission est levée à 16.25 heures.*

étude internationale à long terme sont attendus en 2005.

En ce qui concerne les téléphones mobiles à proprement parler, la Belgique ne peut pas, selon la convention européenne, imposer des conditions supplémentaires mais les règles européennes sont déjà très strictes. Quoi qu'il en soit, en Belgique, les antennes doivent satisfaire à des règles bien plus sévères que la recommandation européenne. Toute infraction à la norme belge est passible d'amendes et de peines d'emprisonnement.

09.03 Roel Deseyn (CD&V): L'étude citée est une étude française réalisée à la demande des compagnies d'assurances AXA et SCOR.